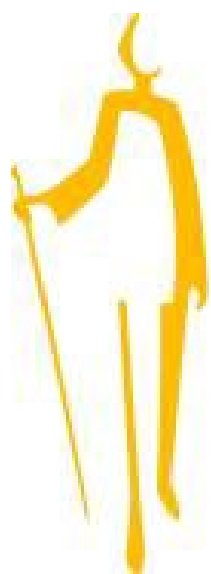

**PROGRAMMA
VAN TOETSING EN AFSLUITING**

2024 - 2026

Stanislas
Beweeg-vmbo/mavo

VMBO TL/Mavo

2024 – 2026

**PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING
&
EXAMENREGLEMENT
Theoretische Leerweg**

INHOUD

	Pagina
Voorwoord	2
1. Korte beschrijving van de structuur van het examen	3
2. Cijfergeving	4
3. Stelregels voor het maken van (onderdelen) het SE	4
4. Het examendossier	6
5. Verantwoordelijkheid	6
6. Herkansingsregeling	6
7. Ziekte, absentie en te laat komen	7
8. Doubleren	7
9. Herexamen maatschappijleer	7
10. De uitslag (slaag-/zakregeling)	8
11. Examenreglement van het Stanislascollege	10
12. Vakkenbijlage	12

VOORWOORD

Beste leerlingen,

Voor je ligt het Programma van Toetsing en Afsluiting, beter bekend als het PTA. In het PTA staat voor ieder vak beschreven aan welke eisen je moet voldoen om het schoolexamen (SE) af te sluiten en te mogen deelnemen aan het centraal examen (CE). Het schoolexamen begint dus al in leerjaar 3 en loopt door in leerjaar 4. Voor deze twee jaar zijn er spelregels vastgesteld. Door ons op school, maar ook door de minister van onderwijs.

Dat geeft dit PTA een belangrijke status. Alle regels die nu eenmaal bij toetsen en examens horen, zijn hierin afgedrukt. Het is belangrijk dat je hier goed kennis van neemt en ook aan je ouders/verzorgers laat lezen.

Een paar belangrijke regels wil ik hieronder apart vermelden;

Zorg ervoor dat:

- **jij er alles aan doet om op tijd te zijn bij de PTA-toetsen en examens,**
- **opdrachten en verslagen op tijd inlevert,**
- **niet gemaakte toetsen op tijd inhaalt.**

Want als dat niet lukt, dan kan dat heel vervelende gevolgen hebben voor het eindresultaat.

Mocht je het moeilijk vinden om te plannen of het lukt allemaal niet zo goed door omstandigheden, roep dan altijd tijdig hulp in. De docenten en mentoren helpen je graag op weg.

Heel veel succes de komende periode!

Hartelijke groet,

Mevrouw Heskes
directeur Beweeg vmbo/mavo

1. Korte beschrijving van de structuur van het examen

Het eindexamen VMBO-TL omvat:

- de vakken in het gemeenschappelijk deel
- twee vakken in het profieldeel;
- twee vakken in het vrije deel.

Het examen bestaat uit:

- het schoolexamen (SE)
- het centraal examen (CE)

Alle vakken hebben een schoolexamen, daarnaast zijn er ook vakken die zowel een schoolexamen als een centraal examen kennen (zie onderstaand overzicht).

VMBO-TL	CENTRAAL EXAMEN	SCHOOLEXAMEN
Gemeenschappelijk deel:		
Nederlands	X	X
Engels	X	X
Maatschappijleer		X
Kckv		X
Lichamelijke opvoeding (LO)		X
Rekenen*		X
Profieldeel:		
2 verplichte profielvakken	X	X
Vrije deel:		
1 of meerdere vakken	X	X
Lichamelijke opvoeding 2 (LO2)		X
Praktijkgerichte programma		X

*Voor leerlingen die een economisch profiel of het zorg- en welzijn profiel volgen en geen examen afleggen in wiskunde.

Het schoolexamen VMBO-TL omvat mede een **profielwerkstuk**. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een vakoverstijgend thema dat past binnen de sector waarin de leerling het onderwijs volgt. De kandidaat dient aan het profielwerkstuk ten minste twintig uur te besteden en minimaal voldoende af te sluiten. Informatie betreffende het tijdspad, beoordeling en dergelijke worden in het Examenreglement van het jaar waarin je Centraal Examen doet gepubliceerd.

Het schoolexamen (SE)

Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. Hieronder wordt verstaan een lijst van eisen waaraan de kandidaat gedurende zijn/haar verblijf in de bovenbouw moet voldoen. Dit zijn eisen op het gebied van het tonen van aanwezigheid, kennis, inzicht, vaardigheden en eisen op het gebied van uit te voeren handelingen of activiteiten. Aan de eisen is voldaan als:

- * de verschillende elementen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden zijn voorzien van een cijfer.
- * alle voorgeschreven handelingen en activiteiten naar behoren zijn uitgevoerd. Het voldoen aan deze handelingen en activiteiten zal in de meeste gevallen niet vertaald worden in een cijfer.
- * voor het vak rekenen aan de eisen van het schoolexamen (SE) is voldaan.

2. Cijfergeving

Elk onderdeel van het SE en CE wordt gewaardeerd met een cijfer in één decimaal nauwkeurig. Lo en kkv worden niet beoordeeld met een cijfer maar met onvoldoende, voldoende of goed. Indien Lo of kkv met een “onvoldoende” wordt beoordeeld, dan is de kandidaat voor het examen afgewezen (gezakt) en ontvangt geen diploma. Een SE cijfer wordt berekend met behulp van de formule: **SE = behaalde cijfers x weging : totale weging**

Het gemiddelde cijfer voor maatschappijleer, dat alleen een SE heeft, wordt afgerond op een cijfer uit de schaal lopende van 1 t/m 10. Hierbij geldt: 6.45 gemiddeld wordt eindcijfer 6 en 6.5 gemiddeld wordt eindcijfer 7.

Indien in een vak tevens CE wordt afgelegd, dan wordt het eindcijfer SE gewaardeerd met een cijfer in één decimaal nauwkeurig, voorbeeld: 6.45 gemiddeld wordt 6.5.

Het eindcijfer van het examen wordt verkregen door het rekenkundige gemiddelde te nemen van de beide eindcijfers SE en CE en af te ronden op een geheel getal.

Voorbeeld: 6.5 gemiddeld wordt eindcijfer 7, maar 6.45 gemiddeld wordt eindcijfer 6.

3. Stelregels voor het maken van (onderdelen) het SE

Algemeen

1. Het PTA is leidend voor het examenprogramma voor zowel docenten als leerlingen.
2. Als een sectie denkt af te moeten wijken van de stofomschrijving in het PTA, dient hij dat minimaal vier weken voor het afnemen van de betreffende toets schriftelijk te melden bij de examencommissie. De examencommissie dient schriftelijk toestemming te geven voor de wijziging. Voorop gesteld dat dit slechts bij hoge uitzondering mag gebeuren.
3. De docent is vanaf het moment dat het werk door hem/haar ontvangen is, verantwoordelijk voor de goede behandeling ervan. Ook als het werk door hem/haar aan derden in bewaring wordt gegeven of onbeheerd wordt achtergelaten. Tenzij er sprake is van overmacht.

Schriftelijke schoolexamens

1. Leerlingen van de examengroepen dienen per vak alle toetsen te krijgen over dezelfde stof.
2. Bij elk schriftelijk schoolexamen wordt aangegeven welke hulpmiddelen door leerlingen gebruikt mogen worden. Met potlood schrijven is niet toegestaan, tenzij anders aangegeven.
3. De docent maakt per opgave bekend hoeveel punten de leerling ervoor kan behalen.
4. Toetsen over dezelfde stof dienen volgens eenzelfde methodiek nagekeken te worden.
5. Schoolexamens en PTA-toetsen worden te allen tijde besproken met de leerlingen, binnen de door het leerlingenstatuut gestelde kaders.

Mondelinge schoolexamens

1. Bij mondelinge schoolexamens dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de controleerbaarheid van het cijfer; dat kan door middel van een geluidsopname of door het laten opmaken van een protocol door een surveillant.
2. Van tevoren dient duidelijk te zijn wat er precies op het mondeling getoetst gaat worden, kennis of spreekvaardigheid. Indien er een combinatiecijfer van beide gegeven wordt, moet duidelijk zijn welk onderdeel in welke mate meetelt.

De regeling voor de praktische opdrachten

Bij alle vakken kunnen praktische opdrachten voorkomen. De kandidaat kan in opdracht van de docent de praktische opdracht de vorm geven van een product, werkstuk of een presentatie. Voor de praktische opdrachten gelden de regels van het bijbehorende PTA.

Als de beoordeling onvoldoende is en de praktische opdracht mag herkanst worden, geeft de docent aanwijzingen aan de kandidaat die ervoor kunnen zorgen dat het resultaat alsnog voldoende wordt.

De verbetering of aanvulling moet voor een nieuw afgesproken datum gerealiseerd zijn.

Als een kandidaat op de nieuw afgesproken datum nog niets heeft ingeleverd, blijft het eerst behaalde cijfer staan. In gevallen waar duidelijk sprake is van overmacht of onbillijkheid kan men uiterlijk binnen één week bij de voorzitter van de centrale directie schriftelijk bezwaar aantekenen tegen een beslissing van de docent.

De regeling voor de handelingsdelen

Bij alle vakken kan de kandidaat te maken krijgen met zogenaamde handelingsdelen en opdrachten waarvan per kandidaat door de examinerator moet worden vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd. De uitvoering van een opdracht die tot een handelingsdeel behoort, blijkt uit een notitie van de kandidaat waarin aandacht besteed is aan de ervaring met de opdracht.

Deze notitie maakt deel uit van het handelingsdeel. Per leerling bestaat het handelingsdeel uit de verschillende vakspecifieke delen en uit een vakoverstijgend deel. Het vakoverstijgende deel per leerling bevat tenminste een opdracht in het kader van oriëntatie op leren en werken (LOB).

Voor de handelingsdelen gelden de regels van het bijbehorende PTA.

1. Als de docent oordeelt dat de opdracht niet naar behoren is uitgevoerd, geeft hij/zij aanwijzingen aan de kandidaat die ervoor kunnen zorgen dat de opdracht alsnog naar behoren uitgevoerd kan worden.
2. De verbetering of aanvulling moet voor de nieuw afgesproken datum gerealiseerd zijn. Een verbetering/aanvulling geeft geen garantie dat de opdracht dan wel naar behoren is uitgevoerd.
3. Deadlines voor praktische opdrachten, handelingsdelen en werkstukken dienen te allen tijde te vallen voor 18 maart van het jaar waarin het CE wordt afgenomen.
4. De leerling krijgt, zodra al het werk is ingeleverd, een bewijs van toelating tot het eindexamen. De leerling ontvangt een SE cijferlijst.
5. Direct na het vervallen van de deadline worden de leerling en zijn ouders dan wel wettelijke vertegenwoordigers door de teamleider schriftelijk gewaarschuwd voor de consequenties die het niet inleveren van het werk met zich mee kan brengen.
6. Als de leerling na het CE nog steeds in gebreke blijft, wordt de zaak overgedragen aan de voorzitter van de centrale directie.

4. Het examendossier

De examencommissie zorgt ervoor dat de vakgroepvoorzitter alle gemaakte toetsen, handelingsdelen en praktische opdrachten* inclusief de beoordeling daarvan bewaart tot een halfjaar nadat de kandidaat de school verlaten heeft.

*foto, film of (digitaal) verslag.

Rapportcijfers VMBO klas 3 en 4

1. Het cijfer van elk onderdeel van het schoolexamen wordt binnen tien werkdagen aan de kandidaat bekend gemaakt, behoudens in geval van overmacht.
2. De schriftelijke rapportage aan de kandidaat geschiedt periodiek op de door de directeur vast te stellen momenten
3. De directeur en examensecretaris tekenen voor verstrekking van de overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.
4. Op diens verzoek krijgt de kandidaat inzage in de beoordeling en normering van het schoolexamen.

5. Verantwoordelijkheid

1. De correctie van het school- en eindexamenwerk vindt altijd plaats onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, al dan niet gemandateerd aan locatieleiding of centrale directie.
2. De eerste corrector is vanaf het moment van het ontvangen van het werk verantwoordelijk voor de goede behandeling ervan; in de regel houdt dit in dat het werk niet aan derden in bewaring wordt gegeven, of onbeheerd wordt achtergelaten.
3. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van het examenreglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij/zij het vertrouwelijke karakter kent, of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem/haar tot bekendmaking verplicht of uit zijn/haar taak bij de uitvoering van het examenbesluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.
4. Scores van de kandidaten op het centraal examen en de gang van zaken rond de tweede correctie zijn gegevens met een vertrouwelijk karakter.

6. Herkansingsregeling

Ongeacht de behaalde cijfers heeft iedere leerling het recht om na elke tentamenperiode voor één vak een tentamen te herkansen. Bij herkansingen geldt, dat het hoogste cijfer telt. Herkansingen voor tentamens moeten worden aangevraagd bij de mentor. Indien afwezig bij de vakdocent.

Herkansingen voor PTA onderdelen (toetsen, opdrachten etc.) worden bij de vakdocent aangevraagd. Hiervoor staat in het PTA per vak aangegeven wat en hoe vaak er herkanst mag worden.

7. Ziekte, absentie en te laat komen

In het geval dat een kandidaat door ziekte verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, wordt dit vóór aanvang van het schoolexamen gemeld aan de school middels de magister-app of direct contact met school op telefoonnummer 070-3197010. Dit bericht moet in geval van minderjarigheid van de kandidaat door de ouders/verzorgers worden gemeld. Voor elk schoolexamen moet de kandidaat opnieuw ziekgemeld worden. Een gemiste herkansing, bijvoorbeeld door ziekte, kan niet worden ingehaald.

Zodra een kandidaat die door ziekte een onderdeel van het examen heeft gemist weer op school komt, dient hij/zij een door één der ouders/verzorgers ondertekende verklaring in te leveren bij de secretaris van het examen. In deze verklaring moet staan;

- a. de aard van de ziekte
- b. of eventueel een arts is geraadpleegd.

Indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is bij een (school)examen of meer dan 30 minuten te laat is, kan de directeur maatregelen nemen conform artikel 8 van het Examenreglement.

Wie door ziekte of andere zeer bijzondere omstandigheden een schoolexamenonderdeel heeft gemist, moet dit onderdeel zo snel mogelijk inhalen.

8. Doubleren

Een afgewezen leerling die het examenjaar overdoet, moet het gehele 4^e jaar overdoen en alle lessen volgen.

9. Herexamen maatschappijleer

Leerlingen, die in leerjaar 3 het vak maatschappijleer met een cijfer lager dan een 6 hebben afgesloten zijn verplicht voor dit vak nog een herkansing te maken. Dit geldt ook voor leerlingen die het examenjaar overdoen. De herkansing moet uiterlijk 18 maart 2026 zijn afgerond.

10. De uitslag (slaag-/zakregeling)

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien die kandidaat het:
  - a. rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    1. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
    3. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald;
  - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
  - g. hij een loopbaandossier gemaakt heeft volgens het PTA van de school.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020 niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
5. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 WVO 2020 geslaagd indien:

- a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
- b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
- c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het recht op herkansing zoals bedoeld in artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Indien de kandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Het loopbaandossier zie je niet terug op je cijferlijst. Voor lichamelijke opvoeding, maatschappijleer en kckv heb je geen centraal examen gedaan. Het cijfer voor je schoolexamen is ook je eindcijfer.

In gevallen waarin het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting van de school niet voorzien, beslist de Voorzitter van de Centrale Directie.

Let op: Met een eindcijfer lager dan **een vier** ben je sowieso gezakt.

11. Examenreglement van het Stanislas Beweeg-vmbo/mavo

Het examenreglement bevat de regels over de organisatie van het eindexamen, de werkwijze en gang van zaken tijdens het eindexamen. Het PTA wordt jaarlijks voor 1 oktober vastgesteld door het bevoegd gezag conform het bepaalde in de artikelen 2.60a en 2.60b WVO 2020, artikel 11 examenreglement en na instemming van de medezeggenschapsraad. Wijziging van het PTA door het bevoegd gezag na 1 oktober kan slechts plaatsvinden met in achtneming van het bepaalde in artikel 2.60c WVO 2020 in samenhang met artikel 2.60b lid 3 en 4 WVO 2020, artikel 11 examenreglement en na instemming van de medezeggenschapsraad.

De directeur bewerkstelligt dat dit examenreglement jaarlijks vóór 1 oktober wordt toegezonden aan de Inspectie en kenbaar wordt gemaakt aan de examenkandidaten. Het examenreglement is in te zien op de site van het Stanislas Beweeg-vmbo/mavo. Een papieren versie is in te zien op de administratie.

In dit PTA staan ook onderwerpen beschreven die een “vertaling” zijn van artikelen uit het examenreglement. Indien er onduidelijkheid ontstaat over bepaalde onderwerpen of regels in dit PTA, is het examenreglement leidend.

Eén artikel uit het examenreglement willen wij in dit PTA onder de aandacht brengen, namelijk;

Artikel 8. Onregelmatigheden

2. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen of deeleindexamen, kan de directeur maatregelen nemen.
3. Een niet-limitatieve opsomming van voorbeelden van onregelmatigheden: zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamentoets, het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of handelingsdeel, fraude, gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen zoals mobiele telefoons, niet-toegestane communicatie e.d.

Gelet op de voortgaande ontwikkeling op het gebied van generatieve artificial intelligence (zoals ChatGPT) dient bij de beoordeling van onregelmatigheden bijzondere aandacht te zijn voor het gebruik maken van ongeoorloofde ondersteuning bij het maken van examenwerk. Indien er niet expliciet met een docent is besproken, waarbij door de docent – middels instructie en/of voorwaarden stellen - toestemming is gegeven voor het gebruik van generatieve AI zoals ChatGPT, is het gebruik daarvan altijd verboden. Indien een leerling gebruik maakt van materiaal dat hij niet zelf heeft geschreven, zal hij altijd exact de bron hiervan moeten vermelden. Inleveren van andermans werk, of digitaal geproduceerd werk en dit presenteren als eigen werk kan als fraude te weten plagiaat, aangemerkt worden. Ook bij verslagen en werkstukken dient de leerling exact de bronnen te vermelden van gebruikt materiaal. Het beschikbaar stellen van eigen werk aan een andere leerling kan ook als een onregelmatigheid bestempeld worden.

4. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

5. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich daarbij laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige.
6. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
7. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
8. In overeenstemming met artikel 2.63, tweede lid WVO 2020 wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.
9. De commissie van beroep bestaat uit ten minste 3 leden, te weten de regiodirecteur van de regio waar de kwestie is ontstaan, waarbij de regiodirecteur ervoor kan kiezen om een regiodirecteur van één van de andere regio's aan te wijzen als lid van de commissie van beroep in zijn plaats, een schoolleider van een vergelijkbaar type niet zijnde de school waar de kwestie is ontstaan, een examensecretaris van een vergelijkbaar schooltype niet zijnde de school waar de kwestie is ontstaan en tevens een jurist van Stichting Lucas Onderwijs. Indien gewenst kan de regiodirecteur eveneens aan de commissie van beroep toevoegen een lid uit de personeels- of oudergeleding van de medezeggenschapsraad of een andere ouder of personeelslid niet zijnde een ouder of lid van de school waar de kwestie is ontstaan.
10. Het adres van de commissie van beroep is Stichting Lucas Onderwijs t.a.v. mw. L.Y. Eelkema, Postbus 93231, 2509 AE Den Haag. Het schriftelijk beroep kan ook per e-mail verzonden worden naar: leelkema@lucasonderwijs.nl.

VAKKENBIJLAGE

---

12. Korte toelichting vakkenbijlage

In de vakkenbijlage staat in het PTA onder andere vermeld;

- Welke (deel)vaardigheden jij moet leren/beheersen
- Wanneer er een toets/tentamen plaatsvindt (maand, leerjaar)
- Of het pta onderdeel herkanst mag worden
- Hoe lang je de tijd krijgt om aan de toets, opdracht of het tentamen te werken
- De weging is van het cijfer voor de bepaling van het eindcijfer SE
- Op welke wijze het pta onderdeel wordt afgenomen (praktisch, mondeling of schriftelijk)

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
TT	Tentamen
PW	Proefwerk
BI/K/O	Kerdoel(en) te behalen voor het vak biologie
BI/V/O	Vaardigheden te behalen voor het vak biologie
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktische opdracht/Practicum
M	Mondeling
WB	Woordenboek
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken
Handelingsdeel	Moet voldoende afgerond (toetsvorm o/v/g) zijn

Vak: Nederlands

Methode: Talent

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
NE/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
NE/K/2	Basisvaardigheden		X	
NE/K/3	Leervaardigheden voor het vak Nederlands	X	X	
NE/K/4	Luister- en kijkvaardigheid		X	
NE/K/5	Spreek- en gespreksvaardigheid		X	
NE/K/6	Leesvaardigheid	X		X
NE/K/7	Schrijfvaardigheid	X		X
NE/K/8	Fictie		X	
NE/V/1	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
NE/V/2	Schrijven op basis van documentatie		X	
NE/V/3	Vaardigheden in samenhang		X	

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummer 361 tot uiterlijk week 40 van het schooljaar 2024-2025,
- per tentamenperiode (Pta nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Woordenboek

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
NE/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak Nederlands
NE/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak Nederlands
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
M	Mondeling
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Nederlands TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Luister- en kijkvaardigheid <ul style="list-style-type: none"> - je kunt de hoofdpunten van documentaires, nieuwsberichten en reclames begrijpen - je kunt aantekeningen maken - je kunt globaal, zoekend en intensief luisteren 	NE/K/4	Kijk- en Luistertoets	oktober	N	40	1	S	Kijken naar documentaires/ nieuwsberichten/ reclames
361	Luister- en kijkvaardigheid debat (in samenwerking met maatschappijleer) Leervaardigheden voor het vak Nederlands <ul style="list-style-type: none"> - je kunt jouw mening geven - je kunt met jouw argumenten de anderen overtuigen - je kunt commentaar geven op de mening van anderen 	NE/K/5	Het voeren van een debat.	januari	J	20	2	M	Werkbladen debatteren
362	Leesvaardigheid <ul style="list-style-type: none"> - je herkent het verschil tussen commerciële en ideële reclame - je kunt vaststellen of bepaalde informatie op internet betrouwbaar is - je kunt de hoofdgedachte en het onderwerp van de tekst benoemen 	NE/K/6	Leesvaardigheidstoets	februari	N	40	1	S	Talent: H4 blz. 106 t/m 120
363	Fictie en leervaardigheid <ul style="list-style-type: none"> - je herkent het genre en je kunt het onderwerp benoemen - je kunt evalueren met argumenten en voorbeelden en situaties in de tekst beschrijven - je herkent het verhaalperspectief 	NE/K/8	Fictiedossier <ul style="list-style-type: none"> - Filmverwerking - Boekverwerking - Poëzieverwerking 	april	N	180	2	S	Kijken naar films, lezen/schrijven van boeken, lezen/schrijven van Poëzie etc.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Nederlands TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
	Tentamens leerjaar 3								
760	Lees- en leervaardigheid <ul style="list-style-type: none"> - je kunt de hoofdzaken in een tekst ordenen - je kunt(delen van) teksten samenvatten - je herkent de tekstdoelen en tekstsoorten - je kunt tussenletters gebruiken - je kunt de leestekens op de juiste manier gebruiken - je kent de betekenis van de woorden - je kunt zinnen maken met de woorden 	NE/K/3	Lezen, Spelling en Woordenschat	november	J	120	3	S	Talent: Lezen H1 blz. 24 t/m 42 H2 blz. 105 t/m 122 Talent: Spelling H1 blz. 77 t/m 84 H2 blz. 161 t/m 168 Talent: Woorden H1 blz. 52 t/m 64 H2 blz. 136 t/m 146
761	Project Young Talent in samenwerking met het vak PPE/PPZ <ul style="list-style-type: none"> - Verslag schrijven - Verslag presenteren 	NE/K/1	Het schrijven en presenteren van een project	maart	J	20	3	S/M	Zie Classroom
460	Leesvaardigheid <ul style="list-style-type: none"> - je kunt tekstdoelen, tekstsoorten en tekstverbanden herkennen - je kunt van een tekst het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte aangeven 	NE/K/2	Leesvaardigheidstoets	oktober	N	40	1	S	Talent: H1 , blz. 8 t/m 72

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Nederlands TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
461	Oriëntatie op leren en werken <ul style="list-style-type: none"> - je kunt jezelf oriënteren op jouw toekomst - je kunt jezelf verdiepen in een onderwerp wat met jouw toekomstige vervolgopleiding of profiel te maken heeft. 	NE/V/1	Een werkstuk maken	november	N	270	2	S	Profielwerkstuk
462	Schrijfvaardigheid <ul style="list-style-type: none"> - je kunt het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten leespubliek - je kunt een artikel schrijven 	NE/V/2	Een artikel schrijven	februari	N	40	1	S	Talent: H2 , blz. 95 t/m 102
Tentamens leerjaar 4									
762	Schrijfvaardigheid, Spelling en Woordenschat <ul style="list-style-type: none"> - je kunt een sollicitatiebrief schrijven - je kent de spellingregels en de regels op het gebied van taalverzorging - je kent de betekenis van de examenwoorden 	NE/K7	Sollicitatiebrief schrijven Spelling en examenwoorden	november	J	120	4	S	Zakelijke brief/e-mail H2 , blz. 79 t/m 94 Spelling H2 , blz. 114 t/m 132 Woordenschat Examenwoorden
763	Spreek- en gespreksvaardigheid <ul style="list-style-type: none"> - je kunt een gesprek voeren aan de hand van de gelezen boeken - je kunt gedichten analyseren 	NE/V3	Mondeling over je fictiedossier	maart	J	120	4	M	Het fictiedossier bestaat uit: - 3 boeken - 1 filmverslag - gedichten die behandeld zijn en een zelfgekozen gedicht

Vak: Engels

Methode: Stepping Stones

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
MVT/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
MVT/K/2	Basisvaardigheden		X	
MVT/K/3	Leervaardigheden in Moderne vreemde talen	X	X	
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X		X
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid		X	
MVT/K/6	Gespreksvaardigheid		X	
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid		X	
MVT/V/1	Leesvaardigheid	X		X
MVT/V/3	Kennis van land en samenleving	X		X
MVT/V/4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
MVT/V/5	Vaardigheden in samenhang	X		X

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummer 361 tot uiterlijk schoolweek 40 van het schooljaar 2024-2025.
- nummer 461 tot uiterlijk schoolweek 28 van het schooljaar 2025-2026.
- per tentamenperiode (PTA nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Woordenboeken EN-NL / NL-EN zijn alleen toegestaan bij pta nummer 760.

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
MVT/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak Engels
MVT/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak Engels
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
M	Mondeling
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Engels TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Schrijfvaardigheid: (persoonlijke) gegevens verstrekken. Leesvaardigheid: aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. De betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven.	MVT/K/4 MVT/K/7	Chapter 1	oktober	N	40	1	S	Leren uit hoofdstuk 1 - woordjes - Stones - grammatica
361	Schrijfvaardigheid, leesvaardigheid - aanwijzingen en instructies - leesvaardigheid (zoekend lezen)	MVT/K/4 MVT/K/7	Chapters 2 and 3	februari	J	40	1	S	Leren uit H2 en H3 - woordjes - Stones - grammatica
363	Spreekvaardigheid: De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren. De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij. Informatie geven en vragen. Naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven. Uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens.	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/6	Presentatie	juni	N	10	2	M	
Tentamens leerjaar 3									
760	Leesvaardigheid Je gaat verschillende soorten teksten lezen en vragen hierover beantwoorden.	MVT/K/2 MVT/K/4	Lezen	november	J	60	3	S	Je gaat teksten lezen en daar vragen over beantwoorden. Woordenboek EN-NE en NE-EN toegestaan
761	Kijk-luistertentamen: kijk- en luistervaardigheid. Je gaat kijken en luisteren naar fragmenten in de Engelse taal en daar krijg je vragen over.	MVT/K/5	Kijk-luisteren	maart	J	60	3	S	Je wordt beoordeeld op je begripsvermogen bij audiovisuele media

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Engels TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
460	Schrijfvaardigheid, leesvaardigheid (gebeurtenissen beschrijven)	MVT/K/2 MVT/K/7	Chapter 1	oktober	N	40	1	S	Leren uit hoofdstuk 1 - woordjes - Stones - grammatica
461	Schrijfvaardigheid, leesvaardigheid (mening en instructie geven)	MVT/K/4 MVT/K/7	Chapters 2 and 3	februari	J	40	1	S	Leren uit H2 en H3 - woordjes - Stones - grammatica
Tentamens leerjaar 4									
762	Gespreksvaardigheid: adequaat reageren in veel voorkomende sociale contacten, zoals begroeten. Informatie geven en vragen, naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven. Uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens. Een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven.	MVT/K/6 MVT/V/4	Mondeling	februari*	J	15	4	M	Gesprek over één van de volgende situaties: winkel, kantoor, huisarts of garage voor 28 februari heeft iedereen dit gedaan
763	Schrijfvaardigheid, leervaardigheid: het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken. Een brief schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen. De kandidaat schrijft een C.V.	MVT/K/1 MVT/K/3 MVT/K/7	Formele en informele brief	maart	J	120	4	S	Je gaat een formele (sollicitatiebrief en c.v.) en informele schrijfopdracht doen.

* Gesprekkencyclus loopt van september 2025 tot uiterlijk 28 februari 2026

Vak: Duits TL

Methode: Neue Kontakte

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
MVT/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
MVT/K/2	Basisvaardigheden		X	
MVT/K/3	Leervaardigheden in moderne vreemde talen	X	X	
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X		X
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid		X	
MVT/K/6	Gespreksvaardigheid		X	
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid		X	
MVT/V/1	Leesvaardigheid		X	
MVT/V/3	Kennis van land en samenwerking			X
MVT/V/4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
MVT/V/5	Vaardigheden in samenhang	X		X

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummers 360 t/m 362 tot uiterlijk week 40 van het schooljaar 2024-2025, met een maximum van 2 toetsen
- nummers 460 t/m 463 tot uiterlijk week 28 van het schooljaar 2025-2026, met een maximum van 2 toetsen
- per tentamenperiode (PTA nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Woordenboeken DU-NL, NL-DU zijn alleen toegestaan bij tentamen 1 en 3
- Spickzettel bij TT3

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal Examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
MVT/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak Duits
MVT/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak Duits
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
M	Mondeling
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Duits TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	<p>Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica)</p> <ol style="list-style-type: none"> haben en sein in de vt /voltooid deelwoord persoonlijk voornaamwoord/voorzetsels in de 1e en 3^e nv <p>Leesvaardigheid (globaal lezen); Herkennen wat de hoofdpunten uit een tekst zijn. Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. De betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven.</p>	MVT/K/4 MVT/K/7	Omgeving en gezondheid	februari	j	40	1	S	<p>Kapitel 1 en 2 Blz. 48 /m 51 Blz.88 t/m 91 Boek A</p>
361	<p>Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica)</p> <ol style="list-style-type: none"> müssen /dürfen/können/wollen/wissen in de vt persoonlijk voornaamwoord in de 1^e en 4^e nv <p>Leesvaardigheid; Herkennen wat de hoofdpunten uit een tekst zijn. Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. De betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven.</p>	MVT/K/4 MVT/K/7	Onderweg en evenementen	april	j	40	1	S	<p>Kapitel 3 en 4 Boek A Blz. 128 t/m 131 boek B Blz. 48 t/m 51</p>
362	<p>Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica)</p> <ol style="list-style-type: none"> e/i Wechsel werden der/ein Gruppe <p>Leesvaardigheid; Herkennen wat de hoofdpunten uit een tekst zijn. Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. De betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven.</p>	MVT/K/4 MVT/K/7	Toekomst en in actie	juni	j	40	1	S	<p>Kapitel 5 en 6 Boek B Blz. 88 t/m 91 Blz. 128 t/m 131</p>

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Duits TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
	Tentamens leerjaar 3								
760	Leesvaardigheid: Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. De betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven. Verbanden tussen delen van een tekst aangeven.	MVT/K/1 MVT/V/1	Leesvaardigheid	november	J	60	3	S	
761	Kijk- en luistervaardigheid: Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. De betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven.	MVT/K/5	Kijk- en luistervaardigheid	maart	J	60	3	S	
460	Schrijfvaardigheid, leesvaardigheid, leervaardigheid Eine Dachreise Idioom en grammatica Sprach/Schreibmittel Het werkwoord haben en sein in de tegenwoordige en verleden tijd Het e/i Wechsel van sterke werkwoorden	MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Woordenschat Grammatica Leesvaardigheid 1	oktober	J	40	1	S	Leren Blz. 48 t/m 51
461	Cito kijk- en luistervaardigheid: Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte, de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven. De kandidaat kan kennis van land en samenleving rond bepaalde onderwerpen toepassen bij het herkennen en interpreteren van cultuuruitingen die specifiek zijn voor het taalgebied of daarmee in directe relatie staan.	MVT/K/5	Cito kijk- en luistervaardigheid	februari	J	60	1	S	
462	Presentatie Landeskunde alleen of per tweetal met PowerPoint De kandidaat kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van de opdracht	MVT/K/2 MVT/V/3 MVT/V/4	PowerPoint Presentatie	januari	j	10	1	M/S	Moet voldoende zijn (intro, 3 bladen p.p. en slot)

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Duits TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
463	Schrijfvaardigheid, leesvaardigheid, leervaardigheid Darum Deutsch Idioom en grammatica Het persoonlijk voornaamwoord, lidwoorden en de voorzetsels in de 3 ^e en/of 4 ^e naamval Sprach/Schreibmittel	MVT/K/4 MVT/K/7	Woordenschat Grammatica Leesvaardigheid 2	februari	J	40	1	S	Leren Blz. 90 t/m 93
Tentamens leerjaar 4									
762	Schrijfvaardigheid, Leervaardigheid: Het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken. Een brief en/of email schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen.	MVT/K/3 MVT/K/7	Brief schrijven of email (informeel)	november	J	120	4	S	Woordenboek en Spickzettel toegestaan
763	Spreekvaardigheid: De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen. Adequaat reageren in veel voorkomende sociale contacten, zoals begroeten. Informatie geven en vragen, naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven. Uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens. Een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven. De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij	MVT/K/6 MVT/V/4	Mondeling	maart	J	15	4	M/S	1 Uitspraak 2 Situaties 3 Voorbereidend gesprek 4 Vrij gesprek

Vak: Wiskunde

Methode: Getal en Ruimte

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
WI/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
WI/K/2	Basisvaardigheden		X	
WI/K/3	Leervaardigheden in het vak wiskunde	X	X	
WI/K/4	Algebraïsche verbanden	X		X
WI/K/5	Rekenen, meten en schatten	X		X
WI/K/6	Meetkunde	X		X
WI/K/7	Informatieverwerking, statistiek		X	
WI/K/8	Geïntegreerde wiskundige activiteiten		X	
WI/V/1	Aanvullende eisen	X		
WI/V/2	Verrijksopdrachten		X	
WI/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
WI/V/4	Vaardigheden in samenhang	X		

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummers 360, 361, 363 en 364 tot uiterlijk week 40 van het schooljaar 2024-2025, met een maximum van 3 toetsen.
- nummers 460 en 461 tot uiterlijk week 28 van het schooljaar 2025-2026, met een maximum van 1 toets.
- per tentamenperiode (PTA nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Passer, geodriehoek en windroos
- Rekenmachine en woordenboek

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
WI/K/0	Kerndoel(en) te behalen voor het vak wiskunde
WI/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak wiskunde
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansing mogelijkheid
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Wiskunde TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Rekenen met breuken, decimale getallen, procenten en promille Rekenen met eenheden van tijd en snelheid	WI/K/5	Rekenen, meten en schatten	oktober	J	40	1	S	H1: Procenten § 1.1 t/m 1.7 H8: Getallen § 8.3 en 8.4
361	Tekenen van doorsneden en aanzichten, hoeken berekenen in vlakke figuren Oppervlakte, omtrek en inhoud berekenen van vlakke figuren en ruimtefiguren	WI/K/6	Meetkunde en tekenen, oppervlakte en omtrek	januari	J	40	1	S	H2: Meetkunde § 2.1 t/m 2.5 H7: Oppervlakte en inhoud § 7.2 t/m 7.6
362	Geïntegreerde wiskundige activiteit: Onderzoeken, oplossen en conclusies trekken	WI/K/8	Onderzoeksopdracht (GWA opdracht)	april	N	300	1	P/S	Bestaat uit 3 deelonderzoeken
363	Redeneren, tekenen en berekenen van hoeken en afstanden, gebruik makende van goniometrische verhoudingen en de stelling van Pythagoras	WI/K/6.3	Goniometrie	mei	J	40	1	S	H5 + H10: Goniometrie H5: § 5.1 en 5.2 H10: § 10.1 t/m 10.5
364	Bijzondere grafieken, som- en verschilgrafieken, vergelijkingen oplossen met balansmethode en inklemmen	WI/K/4.1	Grafieken en vergelijkingen	juni	J	60	1	S	H9: Grafieken en vergelijkingen § 9.1 t/m 9.4
Tentamens leerjaar 3									
760	Het oplossen van vraagstukken met behulp van statistiek en rekenen	WI/K/1 WI/K/7 WI/V/2 WI/V/3	Informatieverwerking, statistiek en rekenen	november	J	90	3	S	H4: Statistiek § 4.1 t/m 4.5 H8: Getallen § 8.1, 8.2 en 8.5
761	Het oplossen van vraagstukken met behulp van verbanden	WI/K/2 WI/K/3 WI/K/4	Verbanden	maart	J	90	3	S	H3: Formules en grafieken § 3.4 t/m 3.6 H6: Verschillende verbanden § 6.1 t/m 6.5

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Wiskunde TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
460	Afronden van getallen, getallen in wetenschappelijke notatie schrijven, rekenen met procenten en breuken, rekenen met metriek stelsel en verhoudingen	WI/K/5	Rekenen, meten en schatten	oktober	J	40	1	S	H5: Rekenen, meten en schatten § 5.1 t/m 5.3
461	Machtsverbanden, wortelverbanden, exponentiële verbanden en omgekeerd evenredige verbanden kennen, herkennen en gebruiken Zijden, hoeken, hellingspercentage berekenen van vlakke figuren met Stelling van Pythagoras en goniometrie	WI/K/4.1 WI/K/4.5 WI/K/6.3	Rekenen met woordformules, stelling van Pythagoras en goniometrie	januari	J	40	1	S	H2: Verbanden § 2.1 t/m 2.4 H4: Grafieken en vergelijkingen § 4.1 H3: Drie dimensies, afstanden en hoeken § 3.2 t/m 3.7 H8: Ruimte meetkunde § 8.1
Tentamens leerjaar 4									
762	Het oplossen van vraagstukken met behulp van statistiek	WI/K/7	Informatieverwerking, statistiek	november	J	120	4	S	H1: Statistiek en kans § 1.1 t/m 1.5
763	Het oplossen van vraagstukken met behulp van meetkunde en verbanden	WI/K/4 WI/K/6 WI/V/2 WI/V/3	Meetkunde en verbanden	maart	J	120	4	S	H6: Vlakke figuren § 6.1 t/m 6.3 H7: Verbanden § 7.1 t/m 7.3 H4: Grafieken en vergelijkingen § 4.2 t/m 4.4

Vak: Natuur- en Scheikunde 1

Methode: Malmberg NOVA

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
NASK1/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
NASK1/K/2	Basisvaardigheden		X	
NASK1/K/3	Leervaardigheden in het vak natuurkunde	X	X	
NASK1/K/4	Stoffen en materialen	X		X
NASK1/K/5	Elektrische energie	X		X
NASK1/K/6	Verbranden en verwarmen	X		X
NASK1/K/7	Licht en beeld		X	
NASK1/K/8	Geluid	X		X
NASK1/K/9	Kracht en veiligheid	X		X
NASK1/K/10	Bouw van de materie		X	
NASK1/K/11	Straling en stralingsbescherming		X	
NASK1/K/12	Het weer		X	
NASK1/V/1	Veiligheid in het verkeer	X		X
NASK1/V/2	Constructies	X		X
NASK1/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
NASK1/V/4	Vaardigheden in samenhang	X		X

Herkansen(H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- per tentamenperiode (PTA nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Geodriehoek
- Rekenmachine en Binas

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
NASK1/K/0	Kerndoel(en) te behalen voor het vak natuur- en scheikunde 1
NASK1/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak natuur- en scheikunde 1
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Natuur- en scheikunde 1 TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Een praktisch onderzoek (vraag) opstellen en uitvoeren naar dichtheid m.b.v. (zwaarte)krachten. Hierbij berekeningen opzetten, uitvoeren en beoordelen. Vervolgens rapporteren door middel van verslagleggen en hierbij rekening houden met de persoonlijke en algemene veiligheid.	NASK1/K/2 NASK1/K/3 NASK1/V/3	Praktische opdracht	mei	N	60	2	P	Vaardigheden 1, 2, 5, 6, 10 en 12
361	Zinken, zweven en drijven toepassen met behulp van dichtheid. Stoffen beschrijven in termen van atomen en moleculen. Soorten materialen en hun stoffeigenschappen herkennen. Het gedrag van atomen en moleculen en de gevolgen hiervan in de verschillende fasen, kunnen uitleggen. De dichtheid kunnen berekenen. De gevaren van stoffen en effecten voor de mens en het milieu herkennen. Maatregelen benoemen om ongewenste effecten hiervan te vermijden. Maatregelen benoemen om verantwoord om te kunnen gaan met afvalstoffen.	NASK1/K/4	Stoffen en Materialen	juni	N	60	2	S	H4.1 t/m 4.4 3A H7.1 t/m 7.4 3B
Tentamens leerjaar 3									
760	Elektrische schakelingen ontwerpen, analyseren, de werking hiervan beschrijven en hierover berekeningen uitvoeren. Beveiligingen voor elektriciteit verklaren en keuzes tussen verschillende apparaten beargumenteren. Het berekenen van temperatuur en luchtdrukken. Het ontstaan van wolken, neerslag en luchtdruk beschrijven. De milieugevolgen van energie opwekken benoemen. Deeltjesmodel kunnen verklaren. Fase en faseovergangen benoemen. Berekeningen met warmte-energie maken. Warmtetransport kunnen verklaren.	NASK1/K/2 NASK1/K/5 NASK1/K/10 NASK1/K/12	Elektriciteit, Warmte en het Weer	november	J	80	3	S	H1.1 t/m 1.4 3A H2.1 t/m 2.4 3A H6.1 en 6.2 3B
761	Rechthoekige lichtstralen, verschillende soorten lichtbundels, schaduwvorming kunnen construeren. Kleurvorming verklaren. Verschillende soorten lenzen herkennen en de werking van de vlakke spiegel en bolle lens toepassen. Beeldvorming bij het menselijk oog en oogafwijkingen benoemen. Bronnen van ioniserende straling en de toepassing beschrijven. Het verval en de halfwaardetijd, hiervan beschrijven. Veiligheidsmaatregelen tegen ongewenste effecten van straling en radioactieve stoffen beschrijven.	NASK1/K/7 NASK1/K/11	Licht, en Atomen en Straling.	maart	J	80	3	S	H5.1 t/m 5.4 3B H8.1 t/m 8.4 3B

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Natuur- en scheikunde 1 TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
460	Geluid en de eigenschappen van geluid en de gevolgen van geluidshinder en de beperkende maatregelen beschrijven. Frequentie en amplitude bepalen aan de hand van oscilloscoop beelden en hiermee rekenen. De werking van een luidspreker verklaren.	NASK1/K/8	Geluid	april	N	50	2	S	H13.1 t/m 13.4 4B
Tentamens leerjaar 4									
762	Het gebruik van natuurkunde in beroepssituaties herkennen. Het gedrag van moleculen bij verschillende temperaturen verklaren. Het verspreiding en het isoleren van warmte verklaren en beschrijven. De werking van de dynamo en transformator beschrijven met begrippen uit het magnetisme. Elektrische schakelingen ontwerpen, analyseren en hierover berekeningen uitvoeren. Manieren van energie opwekken beschrijven. Het omzetten van energievormen beschrijven, het algemeen belang en nadelen hiervan benoemen en hierover berekeningen uitvoeren.	NASK1/K/1 NASK1/K/5 NASK1/K/6 NASK1/K/10	Warmte, Schakelingen, Energie en Elektriciteit	november	J	90	4	S	H 6.3 en 6.4 3B H 9.1 t/m 9.4 4A H11.1 t/m 11.5 4A H12.1 t/m 12.4 4A
763	De momentwet en de werking van een katrol en takel kunnen toepassen. De werking van verschillende soorten krachten construeren, in constructies krachten samenstellen en ontbinden, krachtconstructies berekenen en de druk van een voorwerp op de ondergrond beschrijven. De plaats van het massamiddelpunt bepalen. Netto kracht kunnen berekenen. Arbeid kunnen berekenen. Berekeningen uitvoeren van bewegende voorwerpen en diagrammen hierover interpreteren. Veiligheidsmaatregelen in het verkeer uitleggen en toepassen. Verschijnselen van traagheid verklaren.	NASK1/K/9 NASK1/V/1 NASK1/V/2	Krachten, Werktuigen en Bewegingen.	maart	J	90	4	S	H 3.1 t/m 3.4 3A H10.1 t/m 10.4 4A H14.1 t/m 14.4 4B H15.1 t/m 15.4 4B H16.1 t/m 16.4 4B

Vak: Natuur- en Scheikunde 2

Methode: Malmberg NOVA

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
NASK2/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
NASK2/K/2	Basisvaardigheden		X	
NASK2/K/3	Leervaardigheden in het vak scheikunde	X	X	
NASK2/K/4	Mens en omgeving; gebruik van stoffen		X	
NASK2/K/5	Mens en omgeving; verbranding	X		X
NASK2/K/6	Mens en omgeving; werken bij practicum en in beroepssituaties		X	
NASK2/K/7	Water, zuren en basen	X		X
NASK2/K/8	Reinigingsmiddelen en cosmetica		X	
NASK2/K/9	Chemie en industrie		X	
NASK2/K/10	Basischemie voor vervolgopleiding en beroep	X		X
NASK2/K/11	Bouw van de materie	X		X
NASK2/V/1	Productieprocessen	X		X
NASK2/V/2	Productonderzoek	X		X
NASK2/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
NASK2/V/4	Vaardigheden in samenhang	X		X

Herkansen(H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- per tentamenperiode (PTA nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Geodriehoek
- Rekenmachine en Binas

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
NASK2/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak natuur- en scheikunde 2
NASK2/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak natuur- en scheikunde 2
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Natuur- en scheikunde 2 TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	Opmerking
360	Een praktisch onderzoek (vraag) opstellen en uitvoeren naar zouten. Hierbij reacties opstellen, berekeningen uitvoeren en resultaten beoordelen. Vervolgens rapporteren door middel van verslagleggen en hierbij rekening houden met de persoonlijke en algemene veiligheid.	NASK2/K/2 NASK2/K/3 NASK2/V/1 NASK2/V/2 NASK2/V/3	Praktische opdracht	mei	N	60	2	P	Vaardigheden 1, 2, 3, 4
361	De productie van metalen d.m.v. verbranden of ontleden uitleggen. De eigenschappen en reacties van metalen en legeringen benoemen. Blokschema's maken. Termen als recyclen, hergebruik en duurzaamheid van elkaar onderscheiden.	NASK2/K/9	Metalen	juni	N	60	2	S	H6.1 t/m 6.4
Tentamens leerjaar 3									
760	Stofeigenschappen, de fasen en faseveranderingen, het verschil tussen kooktraject en kookpunt benoemen. Een chemische reactie kunnen opstellen. De productie van drinkwater beschrijven. Diversen soorten mengsels, "soorten" water, een aantal was-, reinigings- en oplosmiddelen en cosmetische middelen benoemen, de zeepwerking, het verschil tussen zure- en basische schoonmaakmiddelen en het neutraliseren van een oplossing beschrijven. Concentraties van oplossingen onder andere met een titratie kunnen bepalen en verschillende scheidingstechnieken beschrijven.	NASK2/K/4 NASK2/K/6 NASK2/K/7 NASK2/K/8	Stoffen en mengsels, Water en Mengsels scheiden	november	J	80	3	S	H1.1 t/m 1.5 H2.1 t/m 2.5 H3.1 t/m 3.5
761	Atomen en moleculen beschrijven, reactieschema's en vergelijkingen opstellen en hiermee rekenen, het verschil tussen ontleden en verbranden en een enkele toepassingen hiervan benoemen. Reactievergelijkingen opstellen en kloppend maken. Een aantal aantooningsreacties benoemen. Het verschil tussen volledige- en onvolledige verbranding en de gevolgen voor het broeikas effect hierop benoemen.	NASK2/K/5 NASK2/K/6 NASK2/K/11	Nieuwe stoffen maken en Chemische reacties	maart	J	80	3	S	H4.1 t/m 4.5 H5.1 t/m 5.4

Natuur- en scheikunde 2 TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	Opmerking
460	Winnen van drinkwater beschrijven en concentraties berekenen.	NASK2/K/7	Water winnen	april	N	50	2	S	H9.5
Tentamens leerjaar 3									
762	Het gebruik van scheikunde in beroepssituaties herkennen. Stoffen indelen naar hun eigenschappen. Enkelvoudige en samengestelde ionen en moleculaire stoffen benoemen, Met molecuulmassa's en massapercentages en machten van tien rekenen. Met massa en massaverhoudingen rekenen. De voorwaarden voor een brand beargumenteren. Verbrandingsopstellen en hiermee massa's berekenen. Het effect hiervan op het milieu en factoren die de reactiesnelheid beïnvloeden, benoemen. Oplosbaarheid van zouten herkennen, neerslagreacties opstellen, slecht oplosbaar zout maken en ongewenste ionen verwijderen.	NASK2/K/1 NASK2/K/5 NASK2/K/10	Stoffen en deeltjes, Verbrandingen en Zouten	november	J	90	4	S	H7.1 t/m 7.6 H8.1 t/m 8.6 H9.1 t/m 9.4 + 9.6
763	De eigenschappen van zuren en basen beschrijven, een zuur-basereactie opstellen en kloppend maken, de gevolgen van een zuur voor het milieu beschrijven en een titratie uitrekenen. Het winnen van fracties en dus grondstoffen uit aardolie beschrijven. De overeenkomsten en verschillen tussen alkanen en alkenen en polymeriseren en kraken van koolwaterstofverbindingen kunnen benoemen. De indeling van plastics kunnen benoemen.	NASK2/K/7 NASK2/K/9	Zuren en basen, en Koolstofchemie	maart	J	90	4	S	H10.1 t/m 10.5 H11.1 t/m 11.5

Vak: Economie

Methode: Economisch Bekeken MAX

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
EC/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
EC/K/2	Basisvaardigheden		X	
EC/K/3	Leervaardigheden in het vak economie	X	X	
EC/K/4A	Consumptie	X		X
EC/K/4B	Consumptie en consumentenorganisaties		X	
EC/K/5A	Arbeid en productie	X		X
EC/K/5B	Arbeid en bedrijfsleven		X	
EC/K/6	Overheid en bestuur	X		X
EC/K/7	Internationale ontwikkelingen	X		X
EC/K/8	Natuur en milieu		X	
EC/V/1	Verrijingsstof	X		X
EC/V/2	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
EC/V/3	Vaardigheden in samenhang	X		X

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor:

- nummers 360 t/m 362 tot uiterlijk schoolweek 40 van het schooljaar 2024-2025, met een maximum van 1 toets.
- nummers 460 en 461 tot uiterlijk schoolweek 28 van het schooljaar 2025-2026, met een maximum van 1 toets.
- per tentamenperiode (PTA nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart), potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Geodriehoek en liniaal
- Rekenmachine en woordenboek

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
EC/K/0	Kerndoel(en) te behalen voor het vak economie
EC/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak economie
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
M	Mondeling
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Economie TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	EC/K/3 EC/K/4A	H1 Wikken en wegen & H2 Thuis in geldzaken	oktober	J	45	1	S/M	Hoofdstuk 1 en 2
361	De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	EC/K/4B	H4 Wonen en verzekeren	januari	J	40	1	P	Hoofdstuk 4
362	De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	EC/K/5A EC/K/6	H5 Werk voor de overheid & H6 Laat nog wat over	februari	J	45	1	S/M	Hoofdstuk 5 en 6
363	De kandidaat heeft inzicht in aspecten van duurzaam produceren, milieuvriendelijk consumeren en de relatie hiervan met de economische groei.	EC/K/5 EC/V/1	H7 Werk en bedrijf	mei	N	45	1	S/M	Hoofdstuk 7
364	De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	EC/K/5 EC/V/1	H8 Productie en technologie	juni	N	45	1	S/M	Hoofdstuk 8
Tentamens leerjaar 3									
760	De Kandidaat kan motieven voor en gevolgen van sparen en lenen noemen en de rol van banken daarbij beschrijven. De kandidaat kan uit een gegeven huishoudbudgetplan conclusies trekken over de financiële situatie van het samenlevingsverband en daarbij de eigen invloed beschrijven op beslissingen over de omvang en samenstelling van ontvangsten en uitgaven. De kandidaat heeft inzicht in aspecten van duurzaam produceren, milieuvriendelijke consumeren en de relatie hiervan met de economische groei.	EC/K/4B EC/K/8	H3 Geld over en tekort	november	J	60	3	S/M	Hoofdstuk 3
761	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.	EC/K/1 EC/K/2	Economische rekenvaardigheid	maart	J	60	3	S/M	Rekenvaardigheid

Economie TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toetsvorm	Opmerking
460	De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	EC/K/5A	H1 Laat nog wat over & H2 Werk voor de overheid	oktober	J	45	1	S/M	Hoofdstuk 1 en 2
461	De kandidaat heeft inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende; <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld, - de systematiek en uitgangspunten van loon- en inkomstenbelasting, - de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld, - de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. 	EC/V/2	H4 Inkomen	januari	J	40	1	P	Hoofdstuk 4
Tentamens leerjaar 4									
762	De kandidaat kan aan de hand van voorbeelden uit het eigen dagelijks leven overheidsontvangsten en overheidsuitgaven noemen en beschrijven.	EC/V/1 EC/K/6	H3 Geld voor de overheid	november	J	90	4	S/M	Hoofdstuk 3
763	De kandidaat heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	EC/K/7	H5 Nederland in de wereld & H6 Samen in de wereld	maart	J	120	4	S/M	Hoofdstuk 5 en 6

Vak: Aardrijkskunde

Methode: De Geo – LRN-line

Syllabus 2026

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
AK/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
AK/K/2	Basisvaardigheden		X	
AK/K/3	Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde	X	X	
AK/K/4	Weer en klimaat	X		X
AK/K/5	Bronnen van energie		X	
AK/K/6	Water	X		X
AK/K/7	Arm en rijk		X	
AK/K/8	Bevolking en ruimte	X		X
AK/K/9	Grenzen en identiteit		X	
AK/V/1	Casus weer en klimaat: extreme weersomstandigheden	X		X
AK/V/2	Casus bronnen van energie: energiebeleid		X	
AK/V/3	Casus water: watermanagement	X		X
AK/V/4	Casus arm en rijk: arm en rijk en gezondheidszorg		X	
AK/V/5	Casus bevolking en ruimte: Bevolking en ruimte in grootstedelijke gebieden	X		X
AK/V/6	Casus grenzen en identiteit: Regionale identiteit		X	
AK/V/7	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
AK/V/8	Vaardigheden in samenhang		X	

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummer 363 tot uiterlijk week 40 van het schooljaar 2024-2025
- nummer 460 tot uiterlijk week 28 van het schooljaar 2025-2026
- per tentamenperiode (Pta nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Markeerstift
- Geodriehoek of liniaal
- Rekenmachine
- Woordenboek

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
AK/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak aardrijkskunde
AK/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak aardrijkskunde
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Aardrijkskunde TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	Opmerking
360	Eenvoudig aardrijkskundig onderzoek doen naar de reden achter migratie vanuit Centraal-Afrika. Vaardigheden bij deze opdracht zijn: Verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren. Aardrijkskundige werkwijzen toepassen. Een standpunt innemen en beargumenteren.	AK/K/3.5 AK/K/7 AK/V/7	Opdracht migratie	april	N	150	1	P	Regio's bij migratie: Niger, Gambia, Noord-Afrika, Europa.
361	Eenvoudig aardrijkskundig onderzoek naar migratiestromen en deze in kaart brengen. Vaardigheden bij deze opdracht zijn: Aardrijkskundige werkwijzen toepassen. Gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden. Informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken.	AK/K/2 AK/K/7 AK/V/7	Kaartproductie	mei	N	300	2	P	Regio's bij kaartproductie: Centraal- & Noord-Afrika, Europa.
362	Eenvoudig aardrijkskundig onderzoek van beperkte omvang in de eigen omgeving uitvoeren over de thema's arm en rijk en grenzen en identiteit. Bewustwording van jouw rol in de omgeving en wereld. Kritisch denken over de samenleving nu en in de toekomst. Vaardigheden bij het onderzoek zijn: Het verwerven, verwerken en verstrekken van informatie. Een standpunt innemen en beargumenteren.	AK/K/1 AK/K/7 AK/K/9 AK/V/7 AK/V/8	Onderzoek eigen omgeving	juni	N	450	2	P	Regio's bij onderzoek in eigen omgeving: Noord-Afrika & de eigen woonplaats
363	Het toepassen van de basisvaardigheden en leervaardigheden. Verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren. Aardrijkskundige werkwijzen toepassen. Gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden. Informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken. Een standpunt innemen en beargumenteren. Onderwerpen waarmee deze vaardigheden getoetst worden zijn alle SE onderwerpen.	AK/K/2 AK/K/3.4 AK/V/2 AK/V/4 AK/V/6	Vaardighedentoets	juni	J	60	1	S	Openboektoets over H1 t/m H9, drie casussen per onderwerp en de vaardigheden achterin het leerboek.

Aardrijkskunde TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
	Tentamens leerjaar 3								
760	Arm en rijk (AR): Relaties beschrijven tussen gebieden op basis van verschillen in welvaart en welzijn. Verklaar en beschrijf van de vicieuze cirkel tussen armoede, honger en gezondheid en maatregelen ter verbetering van de situatie beschrijven.	AK/K/7 AK/V/4	TT1: Arm en Rijk	november	J	90	3	S	Leerstof: H1 t/m H3 + Casus C.1 t/m C.3 (blz. 6 t/m 46) Regio's bij AR: Nederland, Nigeria, VS
761	Bronnen van energie (BvE): Je bent je bewust van het gebruik van de aarde door de mens en je hebt inzicht in de gevolgen daarvan. Beschrijf van de verhouding tussen de verschillende gebruikte bronnen van energie en de voor- en nadelen van die energiebronnen. Beschrijf en verklaar van maatregelen voor een duurzamer gebruik van energie en de effecten ervan. Grenzen en identiteit (GI): Bewust zijn van de culturele diversiteit in je omgeving en de wereld en betekenis van gebieden voor mensen op waarde schatten. Verklaar van territoriale conflicten. Beschrijf en verklaar van verschillen in regionale identiteit en de manier waarmee men daarmee omgaat. Verklaar en beschrijf van verschillende soorten grenzen in de eigen regio en verbanden leggen met identiteit.	AK/K/5 AK/K/9 AK/V/2 AK/V/6	TT2: Bronnen van Energie & Grenzen en identiteit	maart	J	90	3	S	Leerstof: H4 t/m H9 + Casus C.1 t/m C.3 (Blz. 50 t/m 132) Regio's bij BvE: Nederland, Frankrijk, Brazilië Regio's bij GI: Nederland, Europa(EU), Rusland

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Aardrijkskunde TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
460	Het vormen van het kaartbeeld gebaseerd op de regio's die voornamelijk voorkomen op het Centrale Examen (Nederland , Spanje, Duitsland, China, Verenigde Staten van Amerika, Midden-Oosten). Deze gebieden horen bij de deelonderwerpen: weer en klimaat, water, bevolking en ruimte en de casussen.	AK/K/4 AK/K/6 AK/K/8 AK/V/1 AK/V/3 AK/V/5	Topografie CE Regio's	februari	J	60	1	S	Leerstof: Topografieboekje (docent deelt deze eenmalig uit & plaatst deze in Google Classroom)
Tentamens leerjaar 4									
762	Water: Met behulp van een praktische opdracht wordt het gebruik van water in de eigen regio onderzocht. Er wordt gekeken naar de waterproblematiek en de maatregelen ter verbetering van de situatie, het watermanagement en waterbeleid in onze regio.	AK/K/6	TT3: Veldwerk water	november	J		4	P/S	Veldwerk naar de Maeslantkering en de zandmotor.
763	Toepassen van de aardrijkskundige vaardigheden. Verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren. Aardrijkskundige werkwijzen toepassen. Gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden. Informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken. Een standpunt innemen en beargumenteren. Onderwerpen waarmee deze vaardigheden getoetst worden zijn alle CE onderwerpen.	AK/K/2 AK/K/3 AK/V/1 AK/V/3 AK/V/5	TT4: Vaardighedentoets	maart	J	120	4	S	Openboektoets over H1 t/m H9, drie casussen per onderwerp en de vaardigheden achterin het leerboek.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Vak: Biologie

Methode: Biologie voor Jou

Syllabus 2026

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
BI/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
BI/K/2	Basisvaardigheden		X	
BI/K/3	Leervaardigheden in het vak biologie	X	X	
BI/K/4	Cellen staan aan de basis	X		X
BI/K/5	Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk		X	
BI/K/6	Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend	X		X
BI/K/7	Mensen beïnvloeden hun omgeving		X	
BI/K/8	Houding, beweging en conditie		X	
BI/K/9	Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding	X		X
BI/K/10	Bescherming		X	
BI/K/11	Reageren op prikkels	X		X
BI/K/12	Van generatie op generatie	X		X
BI/K/13	Erfelijkheid en evolutie	X		X
BI/V/1	Bescherming en antistoffen	X		X
BI/V/2	Gedrag bij mens en dier	X		X
BI/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
BI/V/4	Vaardigheden in samenhang	X		X

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummers 360 t/m 363 tot uiterlijk week 40 van het schooljaar 2024-2025,
- nummer 460 tot uiterlijk week 28 van het schooljaar 2025-2026,
- per tentamenperiode (Pta nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegepaste hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart), potlood (grijs, rood, blauw en groen), Markeerstiften
- Passer, liniaal, rekenmachine en woordenboek

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
BI/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak biologie
BI/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak biologie
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken
WB	Woordenboek

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Biologie TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	uitleggen hoe erfelijke eigenschappen worden overgedragen en welke rol chromosomen en geslachtscellen hierbij spelen, processen gewone celdeling (mitose) en de reductiedeling (meiose) beschrijven, proces intermediaire erfelijkheid, erfelijke kruisingsschema's kunnen maken en conclusies hieruit kunnen trekken en de kans berekenen van 1 eigenschap over 2 generaties	BI/K/13.1 t/m BI/K/13.4	Proefwerk Erfelijkheid	mei	J	45	1	S	Thema 3 Erfelijkheid en evolutie (paragraaf 1 t/m 5)
361	aangeboden problemen oplossen die te maken hebben met gedrag en gebruik maken van biologische begrippen, verschillende vormen van leren, sociaal gedrag en communicatie noemen en alle functies	BI/V/2.1; 2.3; 2.4	Proefwerk Gedrag	juni	J	50	1	S	Thema 8 Gedrag (paragraaf 1 t/m 6)
362	Bescherming: de meest voorkomende seksueel overdraagbare aandoeningen en hoe je ze herkent noemen en uitleggen hoe de overdracht is te voorkomen	BI/K/1 BI/K/2 BI/K/10	Onderzoekend Leren	april*	J	180	2	S	Verslag/Muurkrant *Onderzoek start in oktober
363	Ethogrammen en protocollen van gedrag van dieren of mensen maken en/of interpreteren en uitleggen wat de invloed van straling en andere stoffen zijn op mutatie en hoe nieuwe rassen en soorten ontstaan	BI/V/2.2 BI/V/3 BI/V/4 BI/K/13.5	Onderzoekend Leren	juni*	J	180	2	P/S	Ethogram/ protocol/ gedragsketen *Onderzoek start in april

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Biologie TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
	Tentamens leerjaar 3								
760	<p>Organen en Cellen</p> <p>Ordering:</p> <p>noemen, aanwijzen en uitleggen van levenskenmerken, onderdelen en overeenkomsten cellen en functies, schimmels en bacteriën en functies en hun verspreiding en bestrijding, gezondheid en processen lichaam en voorbeelden biotechnologie uitleggen die te maken hebben met voedingsstoffen en medicijnen</p> <p>Stevigheid en beweging:</p> <p>delen van het skelet benoemen, aanwijzen, functie(s) en werking beschrijven (ook op microscopische en macroscopische details) en uitleggen hoe blessures aan spieren en geraamte ontstaan en hoe je ze kan voorkomen</p>	<p>BI/K/4 BI/K/5 BI/K/8</p>	<p>TT1 3A Thema 1, 4 en 3B Thema 5</p>	november	J	60	3	S	<p>Thema 1 Organen en cellen (paragraaf 1 t/m 6), Thema 4 Ordering (paragraaf 3) en Thema 5 Stevigheid en beweging (alle paragrafen) WB Rekenmachine</p>
761	<p>Mensen beïnvloeden hun omgeving:</p> <p>uitleggen dat de mens van ecosystemen afhankelijk is, hoe de mens ecosystemen kan beïnvloeden en waarom het belangrijk is dat er een duurzame relatie tussen mens en milieu is</p>	BI/K/7	<p>TT2 3B Thema 6 en Thema 7</p>	maart	J	90	3	S	<p>Alle paragrafen van Thema 6 Ecologie Thema 7 Duurzaam leven WB Rekenmachine</p>

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Biologie TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
460	<p>Ontleden bloem:</p> <p><u>Leervaardigheden biologie</u></p> <p>aanwijzen en benoemen van de onderdelen zaadplanten</p> <p>Verslaglegging:</p> <p>uitleggen functies onderdelen zaadplanten, noemen en uitleggen van kenmerken van bloemen met windbestuiving of insectenbestuiving, typen weefsels en bouw, stadia levenscyclus en voortplanting zowel geslachtelijk als ongeslachtelijk</p>	<p>BI/K/3</p> <p>BI/K/6</p> <p>BI/K/12.6</p> <p>BI/K/12.7</p>	Onderzoekend leren Bloem	februari*	J	160	2	P/S	<p>Tekenmateriaal Practicumlokaal</p> <p>*Onderzoek start in oktober</p>
Tentamens leerjaar 4									
762	<p>uitleggen dat de hoornlaag bij de bescherming tegen infecties, uitdroging en beschadigingen en de functie van pigment bij de bescherming tegen ultraviolette straling en de functies en de werking van het zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel</p>	<p>BI/K/10</p> <p>BI/K/11</p>	TT3 4A Thema 10 en 11	november	J	120	4	S	<p>Alle paragrafen van Thema 10 Regeling en Thema 11 Zintuigen WB. Rekenmachine</p>
763	<p>Het lichaam in stand houden:</p> <p>noemen en aanwijzen lymfevaten, bloedvaten en delen van het hart, ademhalingsstelsel, lever, nieren, urineleider, urineblaas en urinebuis (ook macroscopisch) en het uitleggen van alle functies</p> <p>Bescherming:</p> <p>het belang uitleggen van inenting en toediening antibiotica, noemen van bloedziekten en bloed infectieziekten en de gevolgen uitleggen</p>	<p>BI/K/9</p> <p>BI/V/1</p>	TT4 4B Thema 13 en 14	maart	J	120	4	S	<p>Alle paragrafen van Thema 13 Transport en afweer Thema 14 (paragraaf 2 en 7) WB Rekenmachine</p>

Vak: Geschiedenis en staatsinrichting

Methode: Feniks

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
GS/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
GS/K/2	Basisvaardigheden		X	
GS/K/3	Leervaardigheden in het vak geschiedenis en staatsinrichting	X	X	
GS/K/4	De koloniale relatie Indonesië – Nederland		(X*)	(X*)
GS/K/5	Staatsinrichting van Nederland	X		X
GS/K/6	De industriële samenleving van Nederland		(X*)	(X*)
GS/K/7	Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland		(X*)	(X*)
GS/K/8	Cultureel – mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945		(X*)	(X*)
GS/K/9	De Koude Oorlog		(X*)	(X*)
GS/K/10	Historisch overzicht vanaf 1900	X		X
GS/K/11	Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld		(X*)	(X*)
GS/V/1	Het Indonesisch – Nederlands conflict 1945 – 1949			X
GS/V/2	Nederland en Europa			X
GS/V/3	De verhouding mens – milieu			X
GS/V/4	Ontwikkeling van de gezondheidszorg in Nederland			X
GS/V/5	Verzuiling en ontzuiling in Nederland			X
GS/V/6	Nederland en de Verenigde Staten na de Tweede Wereldoorlog			X
GS/V/7	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
GS/V/8	Vaardigheden in samenhang	X		X
GS/V/9	Verrijksdeel bij historisch overzicht vanaf 1900	X		X

*De school kiest tenminste 3 kerndelen

Herkansen(H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- per tentamenperiode (PTA nr. 760 t/m 763) kan er 1 vak herkanst worden.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart), Potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Woordenboek Nederlands

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (aanvang mei 2026)
SE	Schoolexamen
GS/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak geschiedenis
GS/V/0	Vaardigheden te behalen voor het vak geschiedenis
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
M	Mondeling
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Geschiedenis TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Historische periode 1750-1918 De industriële samenleving van Nederland als begrip kunnen uitleggen. Ordening kunnen aanbrengen in historische gebeurtenissen met betrekking tot het onderwerp. Het verband tussen de sociaaleconomische ontwikkelingen, stand van de techniek en politieke ontwikkelingen kunnen benoemen	GS/K/1 GS/K/2 GS/K/3 GS/K/6	De Industriële samenleving in Nederland.	oktober	N	40	1	S	Proefwerk/begrippen
361	Historische periode 1918-1940 Hoofdlijnen van het Verdrag van Versailles kunnen herkennen. De Sovjet-Unie als model van een totalitaire samenleving kunnen herkennen. Het fascisme als politieke stroming kennen. De opkomst van Adolf Hitler kunnen beschrijven. De Beurskrach van 1929 en de Grote Depressie kunnen koppelen aan de politieke gebeurtenissen in Europa en Nederland.	GS/K/10	Interbellum	juni	N	40	1	S	Proefwerk/begrippen
Tentamens leerjaar 3									
760	Tentamen 1: <u>Historische periode 1848-1918</u> De politieke ontwikkelingen van af 1848 tot heden kunnen beschrijven. De werking van het bestuur van Nederland op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau begrijpen. De verschillende politieke stromingen kennen en de verschillen kunnen herkennen.	GS/K/5	Staatsinrichting	november	J	90	3	S	
761	Tentamen 2: <u>Historische periode 1914-1918</u> Oorzaken en aanleiding van WO I kennen en kunnen uitleggen. Begrippen alsmede nieuwe wapens uit de oorlog kunnen benoemen. De belangrijkste geografische verschillen tussen Europa 1914 en Europa 1919 kennen. Hoofdlijnen van het Verdrag van Versailles kunnen benoemen. Positie van Nederland tijdens de oorlog kunnen beschrijven.	GS/K/10 GS/V/7 GS/V/8 GS/V/9	Eerste Wereldoorlog	maart	J	90	3	S	

Geschiedenis TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
460	Historische periode 1940-1945 Het verloop van WOII kennen en kunnen beschrijven. Enkele keerpunten van de oorlog kunnen benoemen. Rassenleer en Endlösung kennen en kunnen beschrijven. De Bezetting en gevolgen kennen en kunnen beschrijven. Het einde van de oorlog in Europa en Azië kunnen beschrijven.	GS/K/5 GS/K/10	De Tweede Wereldoorlog	oktober	N	40	1	S	
461	Historische periode 1500-1949 De ontwikkelingen kunnen beschrijven die geleid hebben tot de onafhankelijkheid van Indonesië. Kunnen uitleggen wat het cultuurstelsel inhield in samenhang met het bestuur van de kolonie. De discussie rond de rol van het Nederlandse leger in de naoorlogse periode kunnen uitleggen. De positie van zowel repatrianten als indo's in Nederland kunnen beschrijven.	GS/K/4	Koloniale relatie Indonesië - Nederland	januari	N	40	1	S	
Tentamens leerjaar 4									
762	Tentamen 3: Historische periode 1945-1989 De nieuwe machtsverhoudingen tussen de VS en SU als gevolg van de Tweede Wereldoorlog herkennen en beschrijven. De ideologieën kunnen uitleggen. De gebeurtenissen op chronologische volgorde kunnen plaatsen en kunnen verklaren. De Europese en internationale samenwerking herkennen en beschrijven.	GS/K/9 GS/K/10	Koude Oorlog	november	J	120	4	S	
763	Tentamen 4 Onderzoek doen naar een dossier dat te maken heeft met het bestuur van Nederland en de staatkundige mechanismen hierin herkennen. Verwerkt tot een werkstuk.	GS/K/5 GS/V/7 GS/V/8	Staatsinrichting van Nederland	maart	J	180	4	S/M	Dossieronderzoek

Vak: Maatschappijleer

Methode: Essener

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE
ML/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X
ML/K/2	Basisvaardigheden		X
ML/K/3	Leervaardigheden in het vak maatschappijleer		X
ML/K/4	Cultuur en socialisatie		X
ML/K/5	Sociale verschillen		X
ML/K/6	Macht en zeggenschap		X
ML/K/7	Beeldvorming en stereotypering		X

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Potlood (grijs, rood, blauw en groen)

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (voor maatschappijleer wordt alleen het SE afgenomen)
SE	Schoolexamen
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H*	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Maatschappijleer TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H*	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	<p><i>Welke vormen van macht zijn er? en aan welke regels moeten wij ons houden als burger.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vormen van macht en machtsmiddelen herkennen, beschrijven en verklaren; - beschrijven en uitleggen hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken; - beschrijven en uitleggen welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen, herkennen en toelichten. 	ML/K/6	Macht en Zeggenschap	februari	N	90	1	P/S	
361	<p><i>Leerlingen kunnen aantonen hoe mensen in de maatschappij starten en hoe ze kunnen bewegen in de maatschappij</i></p> <p>De kandidaat kan;</p> <ul style="list-style-type: none"> - beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven; - uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en socialisatieproces; - de rol van onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving. - met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven/uitleggen hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen (sociale mobiliteit); - beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en hoe daardoor conflicten kunnen ontstaan; - overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren. 	ML/K/4 ML/K/5	Cultuur, Socialisatie en Sociale Verschillen	april	N	90	1	P/S	

*staat vermeld in het Examenreglement van het Stanislas Beweeg-vmbo/mavo

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H*	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
362	<p><i>Binnen de maatschappij zijn er verschillende perspectieven. Er moet ruimte zijn om te discussiëren over verschillende perspectieven.</i></p> <p>De kandidaat kan;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer verwoorden. - aangeven dat selectieve waarneming een rol speelt in het proces van beeld- en meningsvorming; - uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen; - beschrijven hoe men uitingen van vooroordelen en discriminatie tegemoet kan treden vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect; - van een bepaald sociaal probleem beschrijven hoe de beeldvorming erover tot stand komt/gekomen is. 	ML/K/1 ML/K/7	Beeldvorming en stereotypering	juni	N	90	1	P/S	
Tentamens leerjaar 3									
760	<p>Het voeren van een debat waarin er vanuit maatschappelijk oogpunt argumenten worden gemaakt.</p> <p>De kandidaat kan met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk;</p> <ul style="list-style-type: none"> - basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - principes en procedures van de benaderingswijze van het vak maatschappijleer toepassen; - een standpunt innemen en hier argumenten voor geven. 	ML/K/2 ML/K/3	Het debat	november	N	15	3	P/S	

*staat vermeld in het Examenreglement van het Stanislas Beweeg-vmbo/mavo

Vak: Rekenen

Methode: Startrekenen 2F VO
Rekenen voor Economie en Ondernemen
Rekenen voor Zorg en Welzijn

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE
	Oriëntatie op leren en werken		X
	Basisvaardigheden		X
	Leervaardigheden in het vak rekenen		X
	Getallen		X
	Verhoudingen		X
	Meten/meetkunde		X
	Verbanden		X

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummers 360 t/m 363 tot uiterlijk week 32 van het schooljaar 2024-2025, met een maximum van 2 toetsen.

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Pen (blauw en zwart)
- Potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Passer, geodriehoek
- Rekenmachine en woordenboek

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (voor rekenen wordt alleen het SE afgenomen)
SE	Schoolexamen
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Rekenen TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	De leerlingen kunnen rekenen met gehele getallen, decimale getallen en breuken. De leerlingen moeten een getal kunnen opschrijven in getallen en cijfers. De leerlingen moeten met hele getallen, decimale getallen en breuken kunnen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen.	Getallen	oktober	J	40	1	S	Boek A hoofdstuk 1 t/m 6 bladzijde 13-132 en 139-152
361	De leerlingen moeten kunnen rekenen met procenten en verhoudingen	Verhoudingen	januari	J	40	1	S	Boek A hoofdstuk 7 t/m 9 Bladzijde 154-239
362	De leerlingen moeten kunnen rekenen met eenheden. De leerlingen kunnen de omtrek en oppervlakte berekenen van vlakke figuren. De inhoud berekenen van een balk en een kubus. En kunnen rekenen met tijd en snelheid. De leerlingen moeten kaarten kunnen aflezen en kunnen rekenen met een schaal. De leerlingen moeten aanzichten en kijklijnen kunnen tekenen.	Meten/Meetkunde	maart	J	40	1	S	Boek B hoofdstuk 10 t/m 15 bladzijde 12-160
363	De leerlingen moeten verschillende diagrammen kunnen aflezen, interpreteren en maken. De leerlingen moeten kunnen rekenen met een tabel, schema en diagram. De leerling moet kunnen werken met formules en een grafiek kunnen tekenen en aflezen.	Verbanden	juni	J	40	1	S	Boek B hoofdstuk 16-18 bladzijde 162-254
460	De kandidaat kan zijn rekenvaardigheden toepassen in beroepsgerichte vraagstellingen.	Beroepsgericht	februari	N	40	1	S	Het gehele beroepsgerichte rekenboek

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Vak: Lichamelijke Opvoeding (LO1)

Methode: Eigen Methode

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
LO/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
LO/K/2	Basisvaardigheden		X	
LO/K/3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding		X	
LO/K/4	Spel		X	
LO/K/5	Turnen		X	
LO/K/6	Bewegen op Muziek		X	
LO/K/7	Atletiek		X	
LO/K/8	Zelfverdediging		X	
LO/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten		X	

Herkansen(H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- PTA nummers 360 t/m 363 in het schooljaar 2024-2025
- PTA nummers 461 & 462 in het schooljaar 2025-2026

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (voor LO1 wordt alleen een SE afgenomen)
SE	Schoolexamen
LO/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het lichamelijke opvoeding
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om opdracht te maken

Bij lichamelijke opvoeding (LO1) worden de prestaties gewaardeerd met een:

Onvoldoende: **(O)**

Voldoende: **(V)**

Goed: **(G)**

Alle Pta onderdelen moeten met een V of G worden afgerond. Een O betekent een onvoldoende voor LO. Indien aan het eind van leerjaar 4 een (O)nvoldoende Op de SE-cijferlijst staat voor LO1, is het behalen van een diploma niet mogelijk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Lichamelijke Opvoeding (LO1) TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Atletiek De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> - Hardlopen, ver- en hoogspringen en één vorm van werpen, stoten of slingeren en daarbij: <ul style="list-style-type: none"> - Basiskenmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren. 	LO/K/7	Atletiek	Leerjaar 3	J	90	1	p*	
361	Zelfverdediging De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één van de volgende vormen zelfverdediging uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> - Stoeispelen (bijvoorbeeld: vormen van judo), trefspelen (bijvoorbeeld: vormen van boksen, schermen of karatedo) en daarbij: <ul style="list-style-type: none"> - Veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren. 	LO/K/8	Zelfverdediging	Leerjaar 3	J	90	1	p*	
362	Bewegen op Muziek De kandidaat kan alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> - Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren. dan wel: <ul style="list-style-type: none"> - indien het bevoegd gezag hier op grond van de identiteit voor kiest, een vorm van bewegen op muziek naar keuze, of een andere bewegingsactiviteit waarbij ritme en tempo bepalend zijn. 	LO/K/6	Bewegen op Muziek	Leerjaar 3	J	90	1	p*	

(P*) toets vorm: In geval van onvoorziene omstandigheden die het praktisch afsluiten onmogelijk maakt, kunnen deze onderdelen ook schriftelijk worden afgesloten.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Lichamelijke Opvoeding (LO1) TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
363	Turnen De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> - Steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij: <ul style="list-style-type: none"> - Adequaaf omgaan met risico's en meehelpen bij regelende taken, waaronder hulpverleners. 	LO/K/5	Turnen	Leerjaar 3	J	90	1	p*	
461	Spel De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> - Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooispelen en daarbij: <ul style="list-style-type: none"> - Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren. 	LO/K/4	Spel	Leerjaar 4	J	90	1	p*	
462	Actuele bewegingsactiviteiten De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die hij kan kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden (bijvoorbeeld water-, winter- of outdoor sporten).	LO/K/1 LO/K/2 LO/K/3 LO/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten	Leerjaar 4	J	90	1	p*	

(P*) toets vorm: In geval van onvoorziene omstandigheden die het praktisch afsluiten onmogelijk maakt, kunnen deze onderdelen ook schriftelijk worden afgesloten.

Bij lichamelijke opvoeding (LO1) worden de prestaties gewaardeerd met een O (onvoldoende), een V (voldoende) of een G (goed).

Vak: Lichamelijke Opvoeding 2

Methode: Sportitude

Examenprogramma 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE	Mag op SE
LO2/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
LO2/K/2	Basisvaardigheden		X	
LO2/K/3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding		X	
LO2/K/4	Spel		X	
LO2/K/5	Turnen		X	
LO2/K/6	Bewegen en Muziek		X	
LO2/K/7	Atletiek		X	
LO2/K/8	Zelfverdedigingsspelen		X	
LO2/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten		X	
LO2/K/10	Bewegen en Regelen		X	
LO2/K/11	Bewegen en samenleving en gezondheid		X	
LO2/K/12	Beroepspraktijkvorming		X	

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- nummers 360, 361 en 364 tot uiterlijk week 40 van het schooljaar 2024-2025
- nummers 461 en 467 tot uiterlijk week 28 van het schooljaar 2025-2026

Toegestane hulpmiddelen per toets

- Pen (blauw en zwart)
- Potlood (grijs, rood, blauw en groen)
- Passer, liniaal
- Rekenmachine en woordenboek

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (voor LO2 wordt alleen een SE afgenomen)
SE	Schoolexamen
LO2/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak lichamelijke opvoeding 2
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
M	Mondeling
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Lichamelijke opvoeding 2 TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Als deelnemer aan de bewegingssituatie regelende taken uitvoeren en eerlijk sportief spelen	LO2/K/3 LO2/K/10 LO2/K/12	Onderling lesgeven	leerjaar 3	J	45	2	P	2.4 Warming up 1.4 Fairplay
361	Trainen	LO2/K11	Trainen van je eigen fitheid Krachttraining Duurtraining	leerjaar 3	J	60	1	S	H5 Trainen
362	Opdrachten uitvoeren voor het verbeteren en meten van lichamenlijk fitheid	LO2/K/2 LO2/K/10 LO2/K/11	Eurofittest	leerjaar 3	N	90	1	S/P	5.1 Fitheid testen 5.2 Krachttraining 5.3 Duurtraining
363	Meerkamp* De kandidaat kan alleen en samen met anderen minimaal één loop-, één spring en één werponderdeel uitvoeren	LO2/K/7 LO2/K/10	3 Atletiekvormen	leerjaar 3	N	90	1	P	Diverse vormen van atletiek
364	Algemene vaardigheden Regelende rollen Organiseren	LO2/K/10	Algemene vaardigheden Regelende rollen Organiseren	leerjaar 3	J	60	1	S	H1 Algemene vaardigheden H2 Regelende Rollen H4 Organiseren

Lichamelijke opvoeding 2 TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
460	Zelfverdediging* De kandidaat kan samen met anderen één vorm van zelfverdediging uitvoeren	LO2/K/8	Zelfverdediging	leerjaar 4	N	90	1	P	Diverse vorm van zelfverdediging
461	Gezond bewegen Veiligheidsmaatregelen treffen en Eerste Hulp verlenen bij veel voorkomende eenvoudige acute blessures	LO2/K/10 LO2/K/11	Gezond bewegen	Leerjaar 4	J	60	1	M/P	H3 Gezonde leefstijl en voeding, Bewegingsapparaat, Blessurepreventie en Eerste Hulp Verlenen
462	Demo* De kandidaat kan samen met andere verschillende vormen van turnen uitvoeren, de kandidaat kan met andere twee vormen van bewegen uitvoeren in de vorm van een georganiseerd Demo.	LO2/K/5 LO2/K/6 LO2/K/10	Diverse vormen van turnen en Bewegen & Muziek	leerjaar 4	N	300	2	S/P	2 verschillende vormen van turnen en 2 vormen van Bewegen & Muziek Bewegen & Regelen
463	Actuele bewegingsactiviteiten* De kandidaat kan alleen of samen met anderen twee nieuwe actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren	LO2/K/9 LO2/K/11	2 bewegingsactiviteiten	leerjaar 4	N	90	1	P	Vrije sportkeuze
464	Spel* De kandidaat kan samen met anderen minimaal één doelspel, twee terugslagspelen, één honkloopspel en diverse tikspelen uitvoeren	LO2/K/4	Diverse spelsporten	leerjaar 3+4	N	90	1	P	Gemiddeld cijfer spelsporten
465	Eén van de regelende rollen uitvoeren (organisator, coach, instructeur of scheidsrechter)	LO2/K/2 LO2/K/10	Wedstrijd Toernooi Sportdag	leerjaar 3+4	N	300	3	P	H2 Regelende rollen H4 Organiseren
466	De kandidaat kan zich oriënteren op beroep of vrijwilligerswerk door het vervullen van (regel) taken in het werkveld van sport & bewegen.	LO2/K/1 LO2/K/12	Stage	leerjaar 3+4	N	18 uur	3	P	6.3 Stage (moet voor de kerstvakantie afgerond zijn).
467	Eindgesprek	LO2/K/1 t/m LO2/K/12	Vaardigheden/Theorie Stage en Vervolgopleiding	leerjaar 4	J	30	3	M/S	Theorie en Vaardigheden toepassen Sportfolio

*verdieping ten opzichte van LO1

Vak: Praktijkgericht programma Zorg en Welzijn

Methode: eigen materiaal

Examenprogramma PGP Zorg en Welzijn

De leerlingen voeren verschillende praktijkgerichte opdrachten uit, binnen en buiten de school. Het examenprogramma bestaat uit drie domeinen (A, B en C), deze zijn onderverdeeld in zeventien eindtermen. Deze handelingen zijn in de vorm van vaardigheden beschreven. In elke praktijkgerichte opdracht komen vaardigheden uit domeinen B en C van het examenprogramma bij elkaar. In het PTA wordt per praktijkgerichte opdracht (project) beschreven welke eindtermen aan de orde komen, tevens afgesloten. De leerlingen werken in leerjaar drie en vier aan de verschillende praktijkgerichte opdrachten. Alle domeinen en eindtermen komen aan de orde in een door de leerling gekozen volgorde. Elke (praktijkgerichte) opdracht wordt afzonderlijk afgesloten en gewaardeerd met een cijfer (cijfer tussen 1 en 10). Het gemiddelde van de behaalde resultaten van alle praktijkgerichte opdrachten is gelijk aan het eindcijfer voor het vak Praktijkgericht Programma Zorg en Welzijn. Dit is tevens het SE-cijfer, wat gepubliceerd wordt op de officiële cijferlijst van de leerling, aan het eind van leerjaar vier.

Gedurende de praktijkgerichte opdrachten oriënteert de leerling zich op beroepen en zijn interesses en aan het eind van elke praktijkgerichte opdracht zal de leerling reflecteren op zijn eigen handelen, ervaringen en loopbaanontwikkeling. Aan het eind van leerjaar vier wordt domein A individueel afgesloten met een Loopbaanontwikkeling en begeleiding (LOB) presentatie. Hierbij laat de leerling zien welke praktische kennis en vaardigheden hij heeft opgedaan tijdens de praktijkgerichte opdrachten. Bovendien legt de leerling verbanden tussen zijn eigen interesses, kwaliteiten, vervolgopleiding en toekomst op de arbeidsmarkt.

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor, dat je de gemaakte opdracht mag aanpassen.

Verklaring afkortingen in het PTA	
CE	Centraal examen (voor PGP wordt alleen een SE afgenomen)
SE	Schoolexamen
A	Praktijkgerichte opdrachten
B	Programma-overstijgende vaardigheden
C	Programma-specifieke vaardigheden
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
P	Praktijkopdracht
M	Mondeling
Tijdsduur	Tijd in minuten bij benadering die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Praktijkgericht programma vmbo TL Zorg en Welzijn

PTA nr.	Vaardigheden die binnen deze opdracht beoordeeld worden	Eindtermen**	Omschrijving	Wanneer*	H	Tijds duur	Weging	Toets vorm	Opmerking
360	De leerling ontwerpt een product ter verbetering van de zelfredzaamheid van een klant. De leerling voeren een onderzoek uit. De leerling presenteert het werk schriftelijk in correct Nederlands .	Eindterm B5 Eindterm B11 Eindterm C12	Ontwerpen van een product	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 1
361	De leerling kan een advies uitbrengen over het verbeteren van een leefstijl. De leerling zal hierbij onderzoek doen en gebruik maken van digitale vaardigheden om het leefstijladvies te presenteren.	Eindterm B7 Eindterm C13	Adviseren over leefstijl	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 2
362	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor het plannen, organiseren en evalueren van een activiteit die past bij de bedrijfsdoelstelling van de opdrachtgever. De leerling gebruikt creatieve denkvaardigheden om tot nieuwe ideeën te komen.	Eindterm B10 Eindterm C14	Organiseren van een activiteit	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 3 Young Talents
363	De leerling analyseert de doelgroep en ziektebeelden . De leerling houdt rekening met de overeenkomsten en de verschillen van de zorgvrager. De leerling ondersteund een klant bij algemene dagelijkse levensverrichtingen. De leerling kan sociaal handelen in verschillende (gesimuleerde) situaties.	Eindterm C15 Eindterm B3 Eindterm B8	Ondersteunen van een klant	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 4

* Welk project een leerling wanneer doet, wordt in samenspraak tussen leerling en de Docent bepaald.

** Eindtermen volgens Examenprogramma Praktijkgericht programma vmbo gl en tl 'Zorg en Welzijn'(z&w) Publicatie 2024 SLO, Amersfoort.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Praktijkgericht programma vmbo TL Zorg en Welzijn

PTA nr.	Vaardigheden die binnen deze opdracht beoordeeld worden	Eindtermen**	Omschrijving	Wanneer*	H	Tijds duur	Weging	Toets vorm	Opmerking
460	De leerling verzorgt het uiterlijk van een klant. De leerling werken samen aan het realiseren van een gemeenschappelijk doel	Eindterm C16 Eindterm B4	Verzorgen van het uiterlijk	In leerjaar 4	J	60	1	P	Project 5
461	De leerling gebruikt kritische denkvaardigheden in de voorbereiding om een gezonde maaltijd te verzorgen. Tijdens het organiseren van de activiteit past de leerling rekenvaardigheden toe om de financiële haalbaarheid te waarborgen.	Eindterm C17 Eindterm B6 Eindterm B9	Bereiden van een maaltijd.	In leerjaar 4	J	60	1	P	Project 6
763	De leerling presenteert zijn eigen interesses en kwaliteiten door middel van ervaringen met externe opdrachtgevers en praktijkgerichte opdrachten. De leerling kan verbanden leggen tussen eigen interesses, kwaliteiten, vervolgopleiding en toekomst op de arbeidsmarkt. Tijdens de presentatie laat de leerling zien hoe hij digitale technologie heeft gebruikt om de bovengenoemde te presenteren.	Eindterm A1 Eindterm A2	LOB-presentatie	maart	J	20	1	M	In leerjaar 4

* Welk project een leerling wanneer doet, wordt in samenspraak tussen leerling en de Docent bepaald.

** Eindtermen volgens Examenprogramma Praktijkgericht programma vmbo gl en tl 'Zorg en Welzijn'(z&w) Publicatie 2024 SLO, Amersfoort.

Vak: PGP Economie en Ondernemen

Methode: eigen materiaal

Examenprogramma PGP Economie en Ondernemen

De leerlingen voeren verschillende praktijkgerichte opdrachten uit, binnen en buiten de school. Het examenprogramma bestaat uit drie domeinen (A, B en C), deze zijn onderverdeeld in zeventien eindtermen. Deze handelingen zijn in de vorm van vaardigheden beschreven. In elke praktijkgerichte opdracht komen vaardigheden uit domeinen B en C van het examenprogramma bij elkaar. In het PTA wordt per praktijkgerichte opdracht (project) beschreven welke eindtermen aan de orde komen, tevens afgesloten. De leerlingen werken in leerjaar drie en vier aan de verschillende praktijkgerichte opdrachten. Alle domeinen en eindtermen komen aan de orde in een door de leerling gekozen volgorde. Elke (praktijkgerichte) opdracht wordt afzonderlijk afgesloten en gewaardeerd met een cijfer (cijfer tussen 1 en 10). Het gemiddelde van de behaalde resultaten van alle praktijkgerichte opdrachten is gelijk aan het eindcijfer voor het vak Praktijkgericht Programma Economie en Ondernemen. Dit is tevens het SE-cijfer, wat gepubliceerd wordt op de officiële cijferlijst van de leerling, aan het eind van leerjaar vier.

Gedurende de praktijkgerichte opdrachten oriënteert de leerling zich op beroepen en zijn interesses en aan het eind van elke praktijkgerichte opdracht zal de leerling reflecteren op zijn eigen handelen, ervaringen en loopbaanontwikkeling. Aan het eind van leerjaar vier wordt domein A individueel afgesloten met een Loopbaanontwikkeling en begeleiding (LOB) presentatie. Hierbij laat de leerling zien welke praktische kennis en vaardigheden hij heeft opgedaan tijdens de praktijkgerichte opdrachten. Bovendien legt de leerling verbanden tussen zijn eigen interesses, kwaliteiten, vervolgopleiding en toekomst op de arbeidsmarkt.

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor, dat je de gemaakte opdracht mag aanpassen.

Verklaring afkortingen in het PTA	
CE	Centraal examen (voor PGP wordt alleen een SE afgenomen)
SE	Schoolexamen
A	Praktijkgerichte opdrachten
B	Programma-overstijgende vaardigheden
C	Programma-specifieke vaardigheden
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
P	Praktijkopdracht
M	Mondeling
Tijdsduur	Tijd in minuten bij benadering die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Praktijkgericht programma vmbo TL Economie en Ondernemen

PTA nr.	Vaardigheden die binnen deze opdracht beoordeeld worden	Eindtermen**	Omschrijving	Wanneer*	H	Tijds duur	Weging	Toets vorm	Opmerking
360	De leerling kan een product ontwerpen dat past bij het bedrijfsconcept van de opdrachtgever. Het project combineert taalvaardigheden, onderzoeksvaardigheden en productontwerp om een informatief en aantrekkelijk eindproduct te creëren.	Eindterm B5 Eindterm B11 Eindterm C12	Ontwerpen van een product	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 1
361	De leerling gebruikt zijn creatieve denkvaardigheden als zijn vermogen om een nieuwe product te maken , dat past bij het bedrijfsconcept van de opdrachtgever.	Eindterm B10 Eindterm C13	Maken van een product	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 2
362	De leerling kan een advies uitbrengen over marketing- en communicatieactiviteiten voor externe opdrachtgever. De leerling zal hierbij gebruik maken van analytische denkvaardigheden om analyses te maken en onderbouwde adviezen te formuleren.	Eindterm B8 Eindterm C14	Adviseren over activiteiten	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 3
363	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor het plannen, organiseren en evalueren van een activiteit die past bij de bedrijfsdoelstelling van de opdrachtgever. Tijdens het organiseren van de activiteit gaat de leerling passend om met mensen en situaties en past rekenvaardigheden toe om de financiële haalbaarheid te waarborgen.	Eindterm B3 Eindterm B6 Eindterm C17	Organiseren van een activiteit	In leerjaar 3	J	40	1	P	Project 4

* Welk project een leerling wanneer doet, wordt in samenspraak tussen leerling en de Docent bepaald.

** Eindtermen volgens Examenprogramma Praktijkgericht programma vmbo gl en tl 'Economie en Ondernemen (E&O)'. Publicatie 2024 SLO, Amersfoort.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Praktijkgericht programma vmbo TL Economie en Ondernemen

PTA nr.	Vaardigheden die binnen deze opdracht beoordeeld worden	Eindtermen**	Omschrijving	Wanneer*	H	Tijds duur	Weging	Toets vorm	Opmerking
460	De leerling werkt samen met andere leerlingen aan het adviseren over een bedrijfsondersteunend proces binnen een organisatie. De leerling kan ideeën opleveren en omzetten naar oplossingen, oplossingen beoordelen en presenteren.	Eindterm B4 Eindterm C16	Adviseren over een proces	In leerjaar 4	J	60	1	P	Project 5
461	De leerling kan adviseren over de verkoopstrategie van een commerciële organisatie. De leerling past kritische denkvaardigheden toe tijdens het uitvoeren van de opdracht.	Eindterm B9 Eindterm C15	Adviseren over een strategie	In leerjaar 4	J	60	1	P	Project 6
763	De leerling presenteert zijn eigen interesses en kwaliteiten door middel van ervaringen met externe opdrachtgevers en praktijkgerichte opdrachten. De leerling kan verbanden leggen tussen eigen interesses, kwaliteiten, vervolgopleiding en toekomst op de arbeidsmarkt. Tijdens de presentatie laat de leerling zien hoe hij digitale technologie heeft gebruikt om de bovengenoemde te presenteren.	Eindterm A1 Eindterm A2 Eindterm B7	LOB-presentatie	maart	J	20	1	M	In leerjaar 4

* Welk project een leerling wanneer doet, wordt in samenspraak tussen leerling en de Docent bepaald.

** Eindtermen volgens Examenprogramma Praktijkgericht programma vmbo gl en tl 'Economie en Ondernemen (E&O)'. Publicatie 2024 SLO, Amersfoort.

Vak: Kunstvakken inclusief CKV

Methode: Schooleigen methode

Syllabus 2026

Verdeling examinering CE/SE

	Exameneenheid	CE	Moet op SE
KV/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X
KV/K/2	Basisvaardigheden		X
KV/K/3	Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping.		X
KV/K/4	Reflectie en kunstdossier		X

Herkansen (H)

Indien in het PTA vermeld staat dat er een herkansing mogelijk is, dan geldt hiervoor;

- Alle opdrachten dienen met een voldoende te worden afgerond.
- Nummers 360 t/m 366 tot uiterlijk week 40 van het schooljaar 2024-2025

Toegestane hulpmiddelen per toets/tentamen

- Chromebook

Verklaring afkortingen PTA	
CE	Centraal examen (voor CKV wordt alleen een SE afgenomen)
SE	Schoolexamen
KV/K/0	Kerdoel(en) te behalen voor het vak CKV
PTA nr.	Onder dit nummer kunt u in Magister het behaalde cijfer terugvinden
H	Herkansingsmogelijkheid (Ja/Nee)
S	Schriftelijk
P	Praktijkopdracht
Tijdsduur	Tijd in minuten die de kandidaat krijgt om de opdracht te maken

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2026

Kunstvakken inclusief CKV TL/mavo

PTA nr.	(deel)vaardigheid	Nr.	Omschrijving	Wanneer *	H	Tijds duur	weging	toets vorm	opmerking
360	Culturele en kunstzinnige activiteiten gericht op kennis, interesse en loopbaan.	KV/K/1	loopbaanoriëntatie bij Trias en schouwburg	Leerjaar 3	J	270	1	S/P	Beoordeling O/V/G Minimaal voldoende afgerond
361	Een verdiepingsopdracht/ samenwerking met Nederlands gericht op literatuur.	KV/K/2 KV/K/3	Literatuur	Leerjaar 3	J	270	1	S/P	Beoordeling O/V/G Minimaal voldoende afgerond
362	Vormgeven van een eigen beeldend product.	KV/K/2 KV/K/3	Beeldende kunst	Leerjaar 3	J	270	1	S/P	Beoordeling O/V/G Minimaal voldoende afgerond
363	Ingehuurde culturele/kunstzinnige activiteiten gericht op muzikale vorming en podiumkunst.	KV/K/2 KV/K/3	Muziek en podiumkunst	Leerjaar 3	J	270	1	S/P	Beoordeling O/V/G Minimaal voldoende afgerond
364	Culturele/kunstzinnige activiteiten gericht op een van de kunstvakken: beeldend/theater/dans of muziek	KV/K/2 KV/K/3	Museum en/of theaterbezoek	Leerjaar 3	J	270	1	S/P	Beoordeling O/V/G Minimaal voldoende afgerond
365	Einddossier en presentatie	KV/K/2 KV/K/4	Einddossier en presentatie	Leerjaar 3	J	270	1	S/P	Beoordeling O/V/G Minimaal voldoende afgerond

* CKV wordt in een periode dit jaar aan de TL/mavo aangeboden.

Vak: Loopbaanoriëntatie (LOB)

Methode: Bekijk je toekomst nu

Hoe ziet jouw toekomst eruit? Welk beroep wil je later gaan uitoefenen en welke opleiding hoort daarbij?

Om er achter te komen wat goed bij jou past, maak je in leerjaar 3 en 4 de onderstaande opdrachten en voert verschillende activiteiten uit.

Op deze manier wordt het voor jou nog meer duidelijk welke kwaliteiten je hebt, waar je goed in bent, wat je wilt, welk soort werk er bij je past en wie jou kan helpen bij je (studie)loopbaan. Al je werk over jouw loopbaanoriëntatie wordt op één plek bewaard, dat is jouw LOB portfolio.

Als je in het eindexamenjaar zit, maak je je eigen LOB paspoort. Jouw LOB paspoort neem je mee naar het intakegesprek van de opleiding die je wilt gaan doen.

(deel)vaardigheid	Onderwijsprogramma	Toetsvorm	H	Opmerking
Netwerken	Voorlichting (decaan)	n.v.t.		
	Inschrijving vervolgopleiding			
Kwaliteitenreflectie	Profielwerkstuk	Presentatie	J	Pta Nederlands
Motievenreflectie	Sectororiëntatie leerjaar 3	Verslag	j	
Werkexploratie	Bezoek open huis ROC	n.v.t.		
Loopbaansturing	Bespreken doorstroomformulier	n.v.t.		Mentorgesprek
	LOB paspoort maken	Digitaal		

**Maak je eigen
LOB paspoort**